

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (1169) 1972 BIRŽELIO - JUNE 29

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Jaunimo vasara

Vasaros metas visiems yra judrus laikotarpis ne veiklos, bet keliavimo, judėjimo prasme. Po ilgų darbo mėnesių kiekvienas jaučia reiką pasitraukti nuo įprastinio darbo, pakeisti aplinką, atsigavinti fiziškai ir dvasiškai. Dėlto daug kas keliauja į gamtą, ypač Kanadoje, stengiasi pagyventi jos gaivinančioje bei raminančioje aplinkoje. Bet tai ne vienintelis atgaivos kelias. Daugelis atsigauna dvasiškai atnaujintoje draugystėje, bendrų idėjų židinyje. Visa tai skatina pramušti trafaretinį kasdieninio darbo ratą, pabuvoti kitokioje atmosferoje. Tai ne tik vyresniuosius kartos gyvenimo stilius, bet ir jaunosios. Jei vyresniuosius pririša įmonės bei įstaigos, tai jaunuosius — mokykla, kurioje reikia išsėdėti ilgas dienas. Suprantamas tad mokinių džiaugsmas, kai pasibaigia mokslo metai ir prasideda atostogos. Nors dalis jaunimo eina dirbti į fabrikus, įstaigas, tačiau lieka laiko ir poilsui. Dauguma jaunųjų betgi visą vasarą praleidžia vienaip ar kitaip poilsiaudami. Geriausia, naudingusia ir turbūt mėgstamiausia poilsio forma yra stovykla. Jų pilna visoje Šiaurės Amerikoje, Europoje ir kituose kraštuose. Stovyklas rengia organizacijos, parapijos ir kiti vienetai. Ten susitelkęs jaunimas ne tik naudojasi gamtos dovanomis, ne tik pramogauja, bet ir susidraugauja, susigyvena, sudaro bendruomenes, kurių ryšiai lydi juos galbūt visą gyvenimą.

Si vasara yra ne tik stovyklų, bet ir didžiųjų įvykių — jaunimo kongreso ir tautinių šokių šventės metas. Jei stovyklose jaunimas sudaro mažas bendruomenes, tai didelio masto šventės sudaro puikią progą plataus masto bendravimui. Pvz. vien tautinių šokių šventėje dalyvaus apie 2000 šokėjų. Nors laikas trumpas, tačiau bus progų ir pabendravimui. Jį tęs jaunimo kongresas, kuris truks net dvi savaites. Jame numatyta gana daug laiko pabendravimui. Ir tai su pagrindu. Juk suvažiuos jaunimas iš daugelio pasaulio kraštų. Visi — lietuviai, tos pačios tautos sūnūs ir dukros, tačiau praktiškai svetimi vieni kitiem. Reikia peržengti tą svetimumo barjerą ir pasijusti vienos šeimos atmosferoje. Kongreso metu, šalia paskaitų, parodų, pokalbių, diskusijų, turi išryškėti bendra širdžių jungtis, prabylanti tuo pačiu tautinės priklausomybės jausmu. Tam turėtų tarnauti visa kongreso programa — ir akademinė, ir pramoginė. Kongresas turi būti gyva proga pergyventi savo tautinę priklausomybę, pajusti tautos pulsą. Reikia diskutuoti, studijuoti problemas, suprasti savo būklę, bet vien intelektualinis dalyko žinojimas jaunimo neįtaintis. Kol jauna siela nepajus, nepergyvens savo tautos dvasios plazdėjimo, kol neįsijaus į jos gelmes, liks abejinga. Dėlto ir šis jaunimo kongresas turėtų būti ne vien paskaitų rinkinys, bet ir uždeganti manifestacija. Labai dėkinga proga būtų atsiliepti į Romo Kalantos ir viso okupuotos Lietuvos jaunimo ryžtą savo žygiu, subrandintu laisvajame pasaulyje.

Taip, didieji šios vasaros renginiai daro ją jaunimo vasara. Kas belieka senimui? Stebėti ir kritikuoti? Ai naptol! Vyresniosios kartos atsakomybė jaunimo atvilgiu nėra pasibaigusi. Kaip ir anksčiau, taip ir dabar vyresniųjų rūpestis turi lydėti jaunimą iki savarankiško gyvenimo slenkio. Jaunimas juk yra vyresniosios kartos atžalynas, jos tęsinys. Tad svarbu nuo jo neatitrūkti per anksti, kad neatsirastų praraja, kliudanti perduoti lietuviškumo žibintą. Palkiti jaunimą jo paties likimui, reikšia atsakyti pagrindinės savo misijos. Dažnos kalbos apie neperžengiamą prarają tarp jaunimo ir senimo būna gerokai persūdytos. Tiesa, tam tikra spraga yra, kartais ir didelė, tačiau su pedagogine išmintimi ji gali būti užtaisyta arba bent gerokai sumažinta. Be to, šalia skiriančių spragų yra ir gražių pavyzdžių, rodančių abiejų kartų darną. Štai, Toronto "Gintaras" pernai turėjo pogrą keliauti po Europą. Kelionė buvo įgalinta daugiausia tėvų lėšomis bei pastangomis. Grįžę iš kelionės gintariečiai surengė tėvams ir aplamai savo rėmėjams padėkos vakarą, kuriame abi kartos darniai dainavo ir kartu šoko. Tai tik mažytė iliustracija nuotaikos, kuri gali būti sudaryta tarp abiejų kartų. Ir šis jaunimo kongresas turėtų varuoti ta linkme. Kaikurių jaunimo veiklų tendencija izoliuoti nuo vyresniosios kartos nėra girtina, lygiai kaip nėra girtinas kaikurių vyresniųjų noras diktuoti jaunimui. Reikalingas abiejų kartų bendradarbiavimas, kuris gražiai reiškiasi Kanados Lietuvių Dienose. Kai jaunimas ryžtasi žygiui, reikia jį remti ir linkėti ištvermės, nes iš esmės tai visų lietuvių žygis. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

SVEČIAI TAPS IMIGRANTAIS

Darbo jėgos ir imigracijos ministeris B. Mackasey įsakė peržiūrėti 12.000 Kanadonų į svečius atvykusių ir čia norinčių pasilikti imigrantų bylas. Jų prašymai buvo atmetami, nes jie imigrantams taikomoje 90 taškų sistemoje neįstengė surinkti 50 taškų privalomo minimumo. Tačiau šis įsakymas patenkinti beveik visų atmetusių prašymą pasilikti Kanadoje pilnateisiais imigrantais. Tuo būdu bus sumažintas Kanados apeliacinio teismo perkrovimas imigracinėmis bylomis, kurioms išspręsti reikia jau kelerių metų. Apie 9.000 tokių asmenų gresia deportacijos į jų kilmės kraštus, tačiau tik 4.000 jų turėjo būti deportuojami dėl permažų taškų skaičiaus. Kiti 5.000 deportacijų grėsmės yra susilaikę dėl sunkių nusikaltimų. Jiems turbūt ir šiuo atveju nebus padaryta išimtis. Nauja posūki, matyt, padiktavo dėl lenkės Alicijos Wierioch nusizudymo kilęs triukšmas. Spauda primena ministeriui B. Mackasey, kad toks

kompromisas gali būti tik laikinio pobūdžio, nes jis daro didelę skriaudą normaliems imigrantams, kurie imigracijos dokumentus sutvarko savo kilmės kraštuose ir laukia eilės įvažiuoti Kanadon, užuot atvažiuoti imigrantu viza ir pasiprašę imigranto teisiu. Jau ne kartą laukiančių vedamieji reikalavo imigracijos įstatymo reformos, kuri sustabdytų svečius vaidinančių nelegalių imigrantų antplūdį Kanadon ir per ją į JAV. Tokiem nelegaliems imigrantams gražinti į jų kraštus reikia net kelerių metų, kol jie išsemia visas galimas apeliacijas. Dalis jų, užsidirbę keletą tūkstančių dolerių, tada patenkinti grįžta namo, kur tie doleriai reikšia didoką turtą. Šia netvarka taip pat naudojasi Mafia, Cosa Nostra ir kiti grupių kriminaliniai nusikaltėliai, per Kanadą nelegaliai pasiekdami gangsterių grupes JAV.

Pasistipės vokiečių laive "Wilhelm Bornhofen", Torontan atvyko ir politinio imigranto teisių pasiprašę 25 metų amžiaus bulgaras Ivanas Dimovas. Imigracijos departamentu atstovam jis pareiškė esąs politinis pabėgėlis iš savo krašto Jugoslavijon, Italijon ir Prancūzijoje. (Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvačių choras "Aidas" iš Hamiltono atlieka programą sibirinių tremimų minėjime Toronto Estų Namuose

PRANEŠIMAS IŠ SVEDIJOS

Lenkija seka lietuvių kovas

Devyniolikamečio pasiryžėlio Romo Kalantos savanoriška gyvybės auka ir jo vienmečių pastangos dramatiškais veiksmais Kaune patraukti pasaulio dėmesį Lietuvos laisvės bylai esamomis sąlygomis yra toks nepaprastas įvykis, kurio tikroji reikšmė paaiškės tik žymiai vėliau. Tuo tarpu vis dar sunku susidaryti kiek pilnesnį įvykių vaizdą tiek dėl intensyvių sovietų priemonių nutylėti ar iškreipti tikrąjį jų pobūdį, tiek dėl savaimės suprantamų priežasčių, kurias diktuoja sveikas lietuvių tautinės savisaugos reikalas.

Užsienis suprato

Nėra abejonės, kad sovietai būtų mieliausiai norėję Kauno įvykius visiškai nutylėti, panašiai kaip jiems pavyko nuo pasaulio nuslėpti pačias sunkiausias Lietuvos partizanų kovas pokario metais. Nors kraštas ir toliau laikomas sandariu izoliuotais nuo pasaulio, tačiau bendroji padėtis pačioje Sov. Sąjonoje nebe ta, kokia ji buvo stalininiais metais. Kauno įvykių garsas veikiai paplito sovietinės sistemos viduje ir sukėlė tokį atbalsį, kad Maskva nebegalėjo tylėti ir nusprendė savai įvykius aiškinti. Tikslas buvo įvykius sumenkinti ir moraliskai suniekinti, bet to tikslas nepasiekė.

Tiek švedų, tiek tarptautinė spauda iš karto pastebėjo, kad tuo pačiu sovietai pripažino Kauno įvykių reikšmę. Sovietų mėginimas viską aiškinti pamišimu, girtuoklyste ir chuliganizmu tikrai sustiprino užsienio stebėtojų išpuolį, jog reikalas liečia politinės opozicijos apraiškas, nes sovietinis režimas, kaip taikytė, savo politinius priešininkus visuomet apšaukia pamišėliais, girtuokliais, doriškai smukusiais asmenimis.

Sovietai neįtikino

Dar daugiau pasako sovietų oficialus pareiškimas spaudoje ir per radiją: visų pirma neapsisprendimas, ką pripažinti ir ką nutylėti, antra — tolydžio didesni prieštaravimai.

Birželio 20 "Kauno Tiesoje" paskelbtas oficialus Kauno miesto prokuratūros pareiškimas, nuskambėjęs visame pasaulyje, nieko nemėginėjo apie neramumus, bet apsiribojo neva medicininės ekspertizės išvadomis, kad Romas Kalanta būvęs psichinis ligonis. Vėliau "Tiesa" išpausdino trumpą pasikalbėjimą su jo motina, tačiau jame paneigtas tikrai religinis motyvas, bet nepatvirtinta "ekspertų" nuomonė, kad sūnus būvęs nesveikas. "Tiesa" padarė užuominą apie užsienio spaudos ir radijo skleidžiamus "gandus", bet taip pat nutylėjo jaunimo demonstracijas. Apie tai užsienio laikraščiniams Maskvoje prabilėjo sovietinės žinių tarnybos APN vedėjas, kuris demonstruojantį Kauno jaunimą pavadino girtuokliais ir triukšmadariais. Bene plačiau

siai po to prakalbėjo užsienio lietuviams skiriamas, bet ir Lietuvoje platinamas "Gimtas Kraštas" VI. 24 numeryje. Straipsnyje "Visuomenė smerkia" Kauno įvykiai vaizduojami saujelės ištvirkusių jaunuolių veiksmis. Ten pat nurodomas keturių 17 — 19 metų amžiaus jaunuolių pavardės, vienas anksčiau teistas chuliganas, kitas — vagis, trečias — parazitas, o pats jauniausias — žagintojas. Esmėje tad ta pati APN versija, tik pailiustruota pavyzdžiais. Vis dėlto straipsnyje yra ir užuomina, kad tie "baisūs" jaunuoliai buvo kurtomi kažkokiu neatsakingu asmenų iš šalies.

Sniečkus Maskvoje

Sovietai iki šiol visus Lietuvos laisvės kovotojų vaizduoja tamsiausiomis moralinėmis spalvomis: sadistais, žudikais, prievartautojais, išsigimėliais, banditais. Iš naudojamo žodyno tad nesunku spręsti, kad Kauno įvykiai yra neabejotinai susiję su nauja pačios jauniausios kartos įvykdyta Lietuvos laisvės demonstracija. Tačiau tikėtis, kad sovietai patys atskleis tikrąjį įvykių pobūdį, nėra ko. Daugiau žinių pamažu galima tikėtis iš veikiančio sovietinio pogrindžio, kurio kronikos pastaroju metu vis daugiau rašoma apie Lietuvą.

Įvykių metu Lietuvoje buvo keliautojai patvirtina neoficialių šaltinių žinią, kad Romas Kalanta buvo slapta palaidotas keliom valandom anksčiau, negu buvo numatyta. Tokiu būdu norėta užbėgti už akių besirikiuojantiems studentams ir jaunimui, kurie norėjo iškilmingai palydėti amžino poilsio vieton didvyriškai pasiaukojusį jaunuolį. Po to kilusios demonstracijos trukusios ne tik ketvirtadienį ir penktadienį, kaip buvo skelbiama užsienio laikraštiniuku iš Maskvos, bet taip pat abi Sekminių dienas. Kelias dienas ir naktis Kauno įmonėse ir įstaigose darbininkai ir tarnautojai buvo verčiami budėti, gatvėse milicijos ir saugumo jėgoms talpinti "raudonraščiai". Pats Sniečkus įvykių dienomis būvęs Maskvoje. Po to lankė įmones ir įstaigas Kaune, tačiau "Tiesoje" paskelbtosiose jo kalbų mintyse nebuvo jokių užuominų, išskyrus įprastinį priminimą saugotis užsienio kurstomo vad. buržuazinio nacionalizmo.

Pirmoji auka

Romas Kalanta buvo gimęs 1953 m., lankė baigiamąją XI klasę, taigi, buvo abiturientas. Spėjama, kad jis, panašiai kaip čekas Jan Palach, buvo išrinktas iš kelių savanorių, pasirinkusių laisvės kovą. Tai buvo samoningas, heroiškas apsisprendimas pasiaukoti. Ne prasta savizudybė, bet gyvybės auka, prileidžiant, kad tik tokia auka šiuo metu įstengia sukurti pasaulio sąžinę. Kad įvykiai Kaune buvo rūpestingai supla-

nuoti iš anksto, už tai kalba ir pats laiko parinkimas, panaudojant Amerikos prezidento kelionę Maskvon.

Ryšium su jaunimo demonstracijomis vyresniųjų tarpe pastebėtos dvejopos nuotaikos: aiškus susijaudinimas ir pasididžiavimas jaunesniųjų patriotizmu, bet drauge ir gilus susirūpinimas dėl galimų Maskvos represijų.

Panašiai galima apibūdinti ir Svedijoje gyvenančių baltiečių nuotaikas, kurios tomis dienomis dominavo visus asmeninius pokalbius. Spaudoje buvo daugiau ryškinama polemikinė pusė. Stockholme leidžiamas estų laikraštis "Eesti Teataja" pažymėjo, kad Romo Kalantos auka — pirmoji tos rūšies demonstracija Sov. Sąjungoje. Toliau laikraštis ironiškai pastebi, kad sovietų psichiatrija po Prahos įvykių padarėsi "pažanga", nes dabar susigriebusi po mirties Kalantą paskelbtai nesveiku.

Tūkstančiai "chuliganų"

Sovietai — rašo "Teataja" — nusikaltimus paprastai aiškina kapitalizmo liekanomis, tačiau dabar tiesiog visą jaunimą pavertė nusikaltėliais, vadindami demonstracijas chuliganų darbu. Primę 17.000 Lietuvos katalikų raštą, laikraštis pastebi, kad sovietams dar nepavyko sudaryti tokios psichiatrų komisijos, kuri visus 17.000 būtų drįsusi paskelbti nesveikais. Šiuo atveju sovietai apsisprendė tylėti. Ir estų laikraštis su kartėliu pridėda, kad tyli ne tik sovietai, bet ir Vakarai. Raštas pražuvo ant abiejų stalų — Brežnevo ir Waldheimo.

Tas pats laikraštis vedamajame VI. 3 nurodo, jog Niksono Brežnevo derybų metu iš visu pusų norėta, kad joks debesis nesudrumstų jų susitikimo, bet tūkstančių laisvės šauksmai Kaune priminė Niksonui Baltijos kraštus pirmąją jo Maskvon atvykimo dieną.

Kitas estų laikraštis "Eesti Paevaleht" V. 31 laidoje rašo, kad Vakaruose dažnai teigiama, jog Baltijos kraštuose viešpatuojanti ramybė, nes žmonės sutaria su sovietiniu režimu. Tyčia užmirštami partizanai, ilgmetė kova už laisvę miškuose. Dabar staiga vėl prisiminti baltiečių laisvės reikalavimai. Laikraščio nuomone, Romo Kalantos protestas buvo nukreiptas ne tik prieš tikybę priešpauą, bet taip pat paremtas tautinės ir valstybinės laisvės reikalavimu.

Lenkų susidomėjimas

Gana įdomus ir gal kiek netikėtas reiškinys, kad paskutinių įvykių raida Lietuvoje susilaukė gyvo susidomėjimo dabartinėje Lenkijoje. Tiesa, tas reiškinys kol kas negali būti dokumentuotas spaudoje, bet esama ženklų, kad domisi režimui artimi asmenys. Ypatingai didelį išpuolį lenkų sluogsnams padarė žinia apie 17.000 raštą. Susilaukė 7-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

LIETUVOJE PRASIDĖJES POLITINIS NERIMAS SUSILAUKĖ NETIESioginio atgarsio ir pačioje Sovietų Sąjungoje. Maskvoje buvo paskleista apie 1.000 rotatorių spausių atsisaukimų, pasirašytų Piliečių Komiteto. Pogrindžio teigimu, šią organizaciją sudaro grupė inžinierių ir technikų, nusivylusių eilinių žmonių žemu gyvenimo lygiu ir kompartijos užkrautomis kontrolėmis. Atsisaukimuose pabrėžiama, kad savo techniniu pajėgumu Sovietų Sąjunga šiandien užima antrą vietą pasaulyje, o darbininkų gyvenimo lygiu — tik XXVI vietą. Sovietų darbininkas už savo atlyginimą istengia nusipirkti 7-12 kartų mažiau gyvenimo reikmenų bei įvairių gaminių, negu amerikietis, britas ar vokiečių darbininkas, o gyventi jam tenka 5 kartus mažesniame bute. Amerikoje automobiliai turi 80% gyventojų, Britanijoje — 60%, Vokietijoje — 50%, Sovietų Sąjungoje — vos 0,1%. Atsisaukimų autoriai kaltę suverčia kompartijos vadams, gyvenantiems geriau už carus, turintiems liuksusinius namus, vasarnamius, automobilius, specialias krautuves ir net ligonines. Žmonių prakaitu uždirbti rubliai švaistomi politinėms avantiūroms užsienyje — Kubos, Egipto ir S. Vietnamo ginklavimui. Atsisaukimuose rašoma: "Didžiulės sumos išmėtos ginklų siuntoms, kurias gauna vadinamieji laisvės kovotojai, t.y. diktatoriai Egipto, Sirijos, Kubos ir kitų kraštų režimai, davę karines bazes Sovietų Sąjungai. Daug milijonų rublių gavęs Kinijos vadas Mao šiandien yra mūsų priešin. 1. Mes kasdien išleidžiame 3 milijonus rublių, padėdami S. Vietnamui užimti P. Vietnamą, kasdien išmetam milijoną rublių Kubai..." Atsisaukimus pasirašęs Piliečių Komitetas ragina Sovietų Sąjungos gyventojus imtis streikų ir demonstracijų prieš savo vadus, pavyzdžiui nurodydamas lenkų tautos sukilimą prieš W. Gomulkos režimą 1971 m. gruodžio mėnesį. Galimas dalykas, dėl šių atsisaukimų paskleisdami Maskvoje buvo sumistas istorikas Piotras Jakiras, 1937 m. Stalino įsakymu sušaudyto populiaraus generolo sūnus. Sumistas yra aršus visų stalininių apraškų priešin, palaikęs ryšius su užsienio korespondentais. Maskvoje taipgi buvo nuteistas kalėti 3 metus jaunas erdvės mokslininkas Jurius Melnikas, apkaltintas Sovietų Sąjungos "šmeižimu".

SACHAROVO MEMORANDUMAS
Ryšium su šiais įvykiais sovietų atominės bombos tėvu vadinamas fizikas Andriejus Sacharovas vakariečiams žurnalams įteikė savo memorandumą, kurį 1971 m. kovo 5 d. jis buvo pasuntęs kompartijos vadui L. Brežneviui. Lydraštyje pabrėžiama, kad iš L. Brežnevo lig šiol nebuvo gauta jokio atsakymo. Todėl A. Sacharovas dabar jaučiasi turįs pilną teisę memorandumu tekstą paskelbti pasauliui. Kaip ir Piliečių Komiteto atsisaukimai, A. Sacharovo memorandumas puola Sovietų Sąjungos vidaus ir užsienio politiką, konstatuodamas, jog 40% visu krašto pajamų išmėtoma ginklavimuisi. A. Sacharovas reikalauja: 1. amnestijos kalinams, sumištams dėl politinių ar religinių priežasčių, ir tiems, kurie nesiekia bandė pabėgti iš Sovietų Sąjungos; 2. sustabdyti uždarus teismus ir peržiūrėti visas ligišilines jų bylas; 3. paskelbti taisykles, pagal kurias suimami ir beprotnamiose uždaromi politiniai kaliniai; 4. nutraukti užsienio radijo laidų trukdymus; 5. išleisti užsienio literatūrą; 6. atidaryti krašto sienas tarptautinėms kelionėms ir emigracijai; 7. panaikinti mirties bausmę; 8. įvesti demokratinius rinkimus, kuriuose balsuotojai turėtų teisę pasirinkti kandidatus ir pašalinti iš partijų išrinktuosius, kai jie neatlieka prisiimtų įsipareigojimų. A. Sacharovas savo memorandumu taipgi atkreipia Kremliaus vadų dėmesį į komunistinę Kiniją, nes santykiai su ja yra pagrindinė užsienio reikalų problema. Sovietų Sąjunga Kinijai turėtų pasiūlyti ekonominę, techninę ir kultūrinę paramą, bet kartu skirti ir reikiamą dėmesį saugumui. Tokie yra pagrindiniai A. Sacharovo memorandumo reikalavimai, ir kuriuos L. Brežnevas nesiteikė atsakyti.

DUBLINĖ PASKELBTI NEOFICIALAUS KARO PALIAUBAS NUO BIRŽELIO 26 D. MAŽESNĖ ĮTAKĄ TURINTIS IRA MARKSISTŲ OFICIALUSIS SPARNAS BOMBŲ SPROGDINIMUS SUSTABDĖ JAU PRAEJUSĮ MĖNESĮ. PROVIZORINIO SPARNO VADAI SAKOSI GALĖSIA UŽTIKRINTI PALIAUBAS, JEIGU JŲ LAIKYSIS IR BRITŲ KARIUOMENĖS DALINIAI. TAI BŪTŲ DIDELIS IŠ LONDONO ATSIŠTŲ DABARTINIO S. AIRIJOS ADMINISTRATORIAUS W. WHITE-LAW LAIMĖJIMAS. JIS PLANUOJA S. AIRIJOS GYVENTOJŲ ATSTOVŲ KONFERENCIJĄ PROTESTANTŲ IR KATALIKŲ NESUTARIMAMS IŠSPRĘSTI. PER TREJUS METUS NUO BOMBŲ IR ŠUVIŲ ŽŪVO 374 ASMENYS.

BOMBOS IR DIPLOMATIJA

Iš Pekingo Vašingtonan grįžęs H. Kissinger malūnsparniu buvo nusikraidintas pas prez. R. Niksoną į Baltuosius Rūmus. Spaudos atstovams jis pritarė, kad S. Vietnamas vis dar nėra linkęs pradėti taikos derybų. Kinijos premjero Ču En-lai ir H. Kissinger pokalbių detalės nebuvo paskelbtos. Pekingan buvo užsukęs ir S. Vietnamo pagrindinės delegatas Paryžiaus derybose Le Duc Tho, o Hanojuje lankėsi augščiaušiojo sovietų pirm. N. Podgornas. Susidaro išpušis, jog taikos klausimą ši kartą rimtai bandė judinti abu pagrindiniai S. Vietnamo rėmėjai. Spėjama, jog S. Vietnamas invaziją į P. Vietnamą pradėjo be Kinijos ir Sovietų Sąjungos pritarimo. Uostų užblokavimas ir geležinkelio sudaužymas visiškai nutraukė karinę paramą S. Vietnamui, o amerikiečių elektroninės bombos jau yra padariusios didesnę žalą, negu ilgis metus trukęs bombardavimas paprastomis bombomis. Hanojus pradėjo kaltinti Vašingtoną užtvankų bombardavimu. Lig šiol užtvankos nebuvo liečiamos, nors strategai jau prez. L. B. Johnsoną įkalbinėjo jas bombarduoti ir vandeniu užlieti didelę S. Vietnamo dalį. Prietrūkė sovietinių priešlėktuvinių raketų, komunistai prieš amerikiečių lėktuvus naudoja balionus su dinamitu kroviniu. Dinamitas susprogdinamas radijo bangomis, kai prie baliono priartėja amerikiečių lėktuvas, bet ši priemonė nėra veiksminga.

IZRAELIO KERSTAS

Tel Avivo aerodrome skerdynės surengusios tris japonų jaunuolius buvo angažavusi Libane veikianti marksistinė arabų partizanų organizacija Populiarius Palestinos Išlaisvinimo Frontas. Nors Izraelis oficialiai įsipareigojo nesimti keršto veiksmų, bet žodžio netesėjo. Tai liudija staigus Izraelio kariuomenės dalinių įsiveržimas į Libaną, kur jiem pavyko pagrobti penkis Sirijos žvalgybos karininkus — generolą ir 4 pulkininkus. Gen. A. Alwani yra Sirijos generalinio štabo narys. Izraelis teisinasi, jog įsiveržimą išprovokavo pasienio incidentai, nors kiekvienam yra aišku, kad tai buvo kerštas už Tel Avivo skerdynes. Dabargi dėl to keršto staiga įsitempė Izraelio santykiai ne tik su Libanu, bet ir Sirija, o tokios Izraelio išsišokimus ginklavimosi reikallas naudojantis Egiptas jau pradėjo gauti naujausius sovietų bombonešius.

DIDŽIAUSIAS POTVYNIS

JAV rytines pakrantes penkiose valstijose, pradedant Floridą ir baigiant Niujorku, nusiaubė Agnes audros ir liūčių sukeltas didžiausias potvynis Amerikos istorijoje. Pastogės prarado 300.000 amerikiečių. Kaikuriuose vietovėse vanduo buvo pakilęs net iki antro namų aukšto. Žuvusiųjų skaičius jau peržengė šimtą. Prieš mėnesį panašus potvynis buvo nusiaubęs Pietinės Dakotos Rapid City miestą.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
 advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

LAIŠKAS IS OKUPOOTOS LIETUVOS

Ryšium su Romo Kalantos ir kito
 jaunolio susidėginimu gautas šis
 raštas iš okupuotos Lietuvos. Red.

Brangūs tautiečiai,

Mūsų tauta yra didinga dėlto,
 kad šimtmečiais vargsta nuo en-
 gėjų, o patriotizmas ir lietuvių
 meilė lieka amžiais — eina iš
 kartos į kartą. Ir juo labiau en-
 gia, juo labiau grūdinasi Lietu-
 va su savo sūnumis ir dukromis.

Tautų užkariautojai stengiasi
 parodyti pasauliui, kad tautos
 prie Sovietų Sąjungos pačios
 prisiūnė. Veidmainiškumas!
 Tai parodo ir jaunimas. Kaune
 ir Varėnoje protestuodami jau-
 nuoliai susidėgino. Jūs gal jau
 girdėjot, kaip susidorojo "hu-
 manistai", kurie stengiasi paro-
 dyti pasauliui savo taikų veidą.
 Išvestiems ir gatvė vidaus reika-
 lų tarnybos pareigūnams buvo
 įsakta negalėti lietuvių. Jie su
 įprastu rusams laukinių žvėriš-
 kumu daužė žmones.

Jūsų ministeris pirmininkas
 Triudo lankėsi Sov. Sąjungoje
 ir buvo šiaurės mieste Norilске,
 kuriuo gerėjosi. Ar jis žino, kad
 šis miestas stovi ant nuvargintų
 žmonių kaulų? Ten buvo daugy-
 bės tautų žmonės — lietuviai,
 latviai, estai, suomiai, rumunai,
 vengrai, lenkai, japonai ir kiti.
 Nuo bado, šalčio ir žiaurumų

ten kasdien mirdavo tūkstan-
 čiai.

Žmonės, jų tarpe ir Sov. Są-
 jungos rusai, reikalauja nubausti
 karo kaltininkus, kurie naikino
 žmones. Nužudyti žmonių
 palaikai šaukia iš kapų bei rei-
 kalauja nubausti ir rusus už pa-
 darytas piktadarybes. Iki šiol
 nė vienas jų nebuvo nubaustas.
 Lietuvių, latvių, estų, lenkų, suo-
 mių, vengrų, rumunų, čekoslo-
 vakų, japonų ir kitų palaikai rei-
 kalauja nubausti žmogžudžius.
 Tegu jie nesidangsto ir nesitei-
 sina Stalinu.

Geros valios žmonės pasauly-
 je! Nesiduokite apgaudinėjami
 rusų. Jie stengiasi pasirodyti
 humanistais, bet jų "humaniz-
 mo" politika jums jau žinoma.
 Lietuva, kaip ir kitos Tarybų
 Sąjungos respublikos, yra už
 storų geležinių sienų. Mes savo
 tautą ir tėvynę Lietuvą mylime.
 Iš jos niekur nenorime bėgti.
 Čia mūsų šventa žemė. Yra mūsų
 tėvų ir motinų, palaidotų toli
 nuo tėvynės, bet tie tarimieji
 "humanistai" neleidžia mums
 jų kapų aplankyti.

Mūsų žodžiai Jums, brangūs
 tautiečiai: "Tegul saulė Lietu-
 vos tamsumų prašalina... vardan
 tos Lietuvos vienybė težy-
 di!" Lietuvis

A. a. Marija Švilpienė

mirė 1970 m. birželio 29 dieną.

Šv. Mišios už jos sielą bus atnau-
 jamos birželio 29 d., 7 v. vakaro,
 Sault Ste. Marie Blessed Sacrament
 bažnyčioje.

Gimines ir jos pažįstamus prašom pasimelsti už jos sielą.

Nuliūdę — vyrai ir dukrė Lietuvoje su šeima

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems giminėms ir draugams,
 dalyvavusiems mano vyro **STASIO NORVAISO** mirties
 metinių proga Mišiose ir paminklo pašventinime lietuvių
 kapinėse. Ypatinga padėka priklauso Delhi lietuvių para-
 pijos klebonui kun. dr. J. Gutauskui už sutikimą vykti į
 lietuvių kapines paminklo pašventinti.

Visų dalyvavusių draugiškumas buvo man didelė
 paguoda ir liks nepamirštamas.

M. Norvaišienė

A + A**Simonui Giedraičiui**

Lietuvoje mirus, jo sūnui PETRUI GIEDRAIČIUI, jo
 šeimai ir giminėms liūdesio valandoje reiškiamame
 nuoširdžių užuojautą —

A. ir J. Petraičiai

A + A

Pulkininkui Evaldai Rudolfui Reikeniui
 mirus, liūdesio valandoje jo žmonai ADOLFINAI,
 dukrai ELYRAI KRONIENEI, žentui BALIUI KRO-
 NUI ir giminėms reiškiamame gilią užuojautą —

Kanados Lietuvių Karo Veteranų Sąjungos
 Hamiltono skyrius

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Daiktus vadiname tikraisiais
 vardais, nors, giliau žvelgdami,
 galime ir suabejoti, ar daiktų
 pavadinimai iš tikrųjų atitinka
 pačius daiktus. Filosofai į šią
 problemą žiūri taip rimtai, kad
 tam net specialia žinojimo šaka
 išplėtojo — fenomenologiją.
 Šiaip jau, kasdieninėje besikal-
 bodami, mes dažnai sava pa-
 saulėžiūra bei propaganda nuo-
 dažome faktus, kad pašaliečiui
 nelengva net atpažinti. Šia pro-
 ga pateiksiu du atvejus: vieną
 iš amerikiečių spaudos, kitą iš
 mūsų ankstyvosios emigracijos
 "senalietuvių".

Mirties spinduliai

Gyvename technologinės pa-
 žangos amžiuje, kai dažna pra-
 tiesių kartų svajonė pavirsta re-
 alybe. J. Verno Nautilus jau
 nieko nestebina. Ir nereikia
 šauktis pasakiškojo Muenchhau-
 seno, kurs mėnulis paslaptis at-
 dengtų. Dabarties mokslievis
 jau negautų dvejetainio (ar F
 pažymio) už atsakymą, kad ir
 atoma galima suskaldyti.

Šiuo metu bene patį mading-
 iausią, gal ir didžiausią reikš-
 mės išradimas ginklų srityje yra
 vadinami mirties spinduliai.
 Apie tai rašo Robertas Barkan,
 dirbęs Ramiojo Vandenyno stu-
 dijų Centre East Palo Alto, Ka-
 lifornijoje ("The New Repub-
 lic", 1972 m. balandžio 8 d.).

Suprantama, tokie spinduliai
 gali būti raktas į pasaulio vieš-
 patavimą, dėlto didžiosios val-
 tybės, be abejonės, jau senokai
 tam skiria nepaprastą dėmesį.
 Amerikos "Air Force" žurnals
 rašo, kad lenktynės vyksta di-
 džiausio slaplumo ir apsaugos
 sąlygomis, kurios prilygsta pi-
 mosios atominės bombos tyri-
 nėjimų sąlygoms. Kalbama apie
 bombonešius, kurie termoradi-
 acija gali išgarinti juos pasiti-
 kančius priešais naikintuvus, ir
 apie naują rūši branduolinių
 ginklų, dramatiškai skirtingų
 nuo šių laikų atominį ir hidro-
 geninių bombų. JAV krašto ap-
 saugos ministerija esą pasky-
 rusi 100 milijonų dolerių lase-

Ružavi ir raudoni akiniai

rio spindulių tyrinėjimams bei
 gamybai.

Laseris skrieja greičiau nei
 kulką, yra galingesnis nei vai-
 ruojama raketa (missile). Jo greitis
 prilyginamas šviesos greičiui,
 spinduliavimo energija yra kelis
 trilijonus kartų intensyvesnė nei
 saulės paviršiuje. Be to, jis yra
 skrupulingai tikslus. Pentagono
 ginklų specialistai suvokė laserio
 panaudojimą kaip mirties spindulius
 1959 m., bet technologinis per-
 silaužimas įvyko tik 1968 m.
 Nuo to laiko naujų ginklų pro-
 grama vykdoma plačiu mastu.
 Tam yra įrengta oro pajėgų
 specialiųjų ginklų laboratorija
 Kirtlando bazėje prie Albuquerque
 Naujojo Meksikoj. Monza-
 no kalnų slėniuose yra ir la-
 serio ginklų "poligonas". Kele-
 tą kartų per dieną mokslininkai
 paspaudžia ten mygtuką ir iš-
 šauna 60.000 vatų galingumo
 laserio "dujų dinamito" šauna-
 mą ginklą, pasiūsdami pilksvos
 spalvos dūmų kamuolius ir įkan-
 din — duslius griautinio gar-
 sūs. Už dviejų mylių esant
 taikiny užsidega. Šį pavasari
 mokslininkai panaudos idomes-
 nį taikinį — robotinius lėktu-
 vus.

Pagal "Aviation Week" žur-
 nalą, planuojamas naujas 15
 mil. dolerių vertės naikintuvas
 F-15 su laserio mirties spindu-
 liais. Pastarieji gali būti "ope-
 raciniai" 45 mil. dolerių vertės
 supersoniniame bombonešy nuo
 1979 m. ir galėtų įsiveržti į bet-
 kokios apsaugos vietovę beveik
 be jokios rizikos.

Krašto apsaugos sekretorius
 Melvin Laird neseniai tvirtino,
 kad rusams greit pavyks pada-
 ryti naują karinį išradimą, svar-
 bumo atžvilgiu palygintina su
 pirmuoju erdvės satelitu. Spau-
 da tikino, kad sekretorius turi
 galvoje sovietų ruošiamus gink-
 lus sunaikinti ar neutralizuoti
 JAV satelitus, skraidančius erd-
 vėje, kurie yra didžios reikšmės

apsaugos ryšiams palaikyti ir
 žvalgyti. Ir toliau liberalus žur-
 nalistas užsimena, ką sekreto-
 rius esą nutylėjęs, būtent: Pen-
 tagono pareigūnai planuoja di-
 džiausio galingumo laserio si-
 stemą, kuri galėtų sukelti balis-
 tinę raketa iš ore įrengtos ap-
 saugos sistemos ir ją sunaikinti
 erdvėje to krašto, iš kurio ji bū-
 tų išsauta.

Tarp kitko, laseris yra pritaik-
 ytas naudoti ir praktiškame
 gyvenime: drabužių gamintojas
 juo kuo tiksliausiai sukerpa siu-
 vamą elutę; vamzdininkas jį
 vartoja kanalizacijos vamz-
 džiams tiksliai nutiesti; šviesos
 menininkai — psichedeliniams
 šamones pergyvenimams iš-
 šaukti. Dabargi oro pajėgos jį
 vartoja bomboms į taikinius In-
 dokinijoj nuvalruoti. Laserio
 vairuojamos "gudrios" bombos
 yra dešimt kartų tikslesnės nei
 paprastosios, "kvailios".

Spalvoti akiniai

Skaitytojui turi kristi į akį
 čia cituojamo autoriaus požiū-
 ris į aprašomąjį dalyką. Laik-
 raštininkas neslepia susirūpi-
 nimo, kad laseris turi daugiau
 karinės reikšmės nei pramonė-
 nės. Jis priklauso prie tų žmo-
 nių, kurie kiekviename Vakarų
 karinės apsaugos išradime ižiū-
 ri blogą valdžios moralę. To-
 kiems atrodo, kad visi mūsų
 mokslininkai, susiję su kari-
 niais tyrinėjimais, yra sugadin-
 ti žmonės, palenkę korupcijai,
 suvilijami kaip nepatyrusios
 mergaitės. Ir tokia proga jie ne-
 pamini, jog bene vienintelis
 laisvesnis gyvenimo laidas Va-
 karuose priklauso nuo to, kad
 JAV pirmosios išradimo atomo-
 bombą ir kad dabar jos nėra
 pralenkto totalistinio režimo
 laimėjimų erdvės, laserio ir ki-
 toses srityse. Nesileisdamį į gel-
 mę, į dalyko esmę, tie žmonės
 dangstosi morale, kad karas ar
 ginklas yra blogis, ir perša savo
 liberalinę ideologiją, tariamai

kilnių siekių skatinamą.

Kitas atvejis liečia savąjį
 darželį. Neseniai man teko lan-
 kytis Elizabeth Porte New Jer-
 sey valstijoje. Atsitiktinai susi-
 tikau ir išsikalbėjau su anksty-
 vosios šio šimtmečio emigraci-
 jos ateiviu, kuris į pasaulį žiū-
 ri pro raudonus akinius. Nu-
 nokęs vyrukas tebesimaitina
 maskvinės "Laisvės" ir "Vil-
 nies" propagandinę atgyve-
 nom. Jisai lankėsis ir Lietuvo-
 je, kur esą jo brolis ir kurs ne-
 melaves, jog gyvenimas geras,
 nes anas pasistatęs sau namu-
 ką už 11.000 rublių. Kai jam
 nurodžiau, jog jo brolis, staty-
 bos darbininkas, negalėjęs iš
 savo algos legaliai tokį namą
 pasistatyti, o privalėjęs arba
 vogti, arba spekuliuoti, arba
 privačiai daildyti (nemokė-
 damas lupikiškų mokesčių oku-
 pacinei valdžiai), jis tebetikino
 savo, kad aš šmeižias "rojaus"
 valdžią ir kad jo brolis negalė-
 jęs pameluoti. Kai paklausiau,

kodėl jo brolis buvo ištremtas į
 Sibirą, raudonasis pensininkas
 atsakė — kunigai kalti. Aš vėl
 paklausiau, ar kunigai, o ne ru-
 sai jo brolį išvežė į Sibirą, bet
 jis tebekartojo tą pačią plokš-
 telę be jokios logikos, jog jo
 brolis nemeluoją ir t. t.

Man pagailo senuko, kurs jo-
 kios mokyklos nebaigęs, ku-
 riam ir brolis gal bijojęs sakyti
 tiesą į akis, nes jis, kad ir rau-
 donas, vis dėlto brolis, kurs ir
 doleriams gali jį paremti. Toksai
 "senalietuvis", kaip vėliau paty-
 riau, nesugebėjo savo "tiesa"
 įtikinti nė vieno savo giminai-
 čio Amerikoje, juo labiau nesu-
 gebęs svetimų suklaidinti. Blo-
 giau, kai santūrus liberalų žur-
 nalistas aplinkinių kelių, lyg iš
 tikro rūpindamasis žmonijos
 gerove, perša mintį, jog demo-
 kratija neprivalo būti stipresnė
 už totalitarizmą, ir baido moks-
 lininkus, kurie tyrinėja mirties
 spindulius. Ironiška, kad visa
 tai jis remia moralės aureole.
 Vadinas, pavergti — moralu, o
 gintis nuo vergijos — ne.

A. Mst.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių Šokių Šventės programa

Šeštadienis, liepos 1

7 v. vakaro Oficialus IV-tosios tautinių
 šokių šventės ATIDARYMAS
 Jaunimo Centro sodelyje prie
 paminklo žuvusiems už laisvę

8 v. vakaro KONCERTAS Maria High
 School auditorijoje

Sekmadienis, liepos 2

2 v. p. p. Laisvojo Pasaulio Lietuvių
 IV-toji Tautinių Šokių Šventė
 International Amphitheatre

6 v. vakaro Tose pačiose patalpose šokių
 mokytojams pagerbti
 B A N K E T A S

Kviečiame visus atsilankyti į TAUTINIŲ ŠOKIŲ

SVENTĖS UŽSIENIO ŠOKĖJŲ PASIRODYMŲ IR

TALENTŲ VAKARŲ- KONCERTA

liepos 1, šeštadienį, 8 v. v.,

Marijos Augštesniosios Mokyklos salėje,
 Lietuvių Plazoje, Čikagoje

PROGRAMOJE: LENA VALAITYTĖ — Vokietijoje išgar-
 sėjusi populiarios muzikos dainininkė • Liaudies instru-
 mentų ansamblis "GINTARAS" iš Montrelio • Studenčių
 kvartetas "RASA" iš Londono, Ont. • Šokėjai iš Muencheno

Bilietus galima įsigyti Čikagos "MARGINUOSE".

IV LPL Tautinių Šokių Šventės rengėjai

Dalyvaukime IV tautinių šokių šventės

BANKETE

ir linksmai praleiskime laiką!

Banketas įvyks AMPHITHEATRE patalpose, liepos 2 dieną

Čikagoje, tik kitoje salėje tuo po šokių šventės programos.

Banketo metu bus pagerbti šokių grupių vadovai. Šokiai

vyks dviejuose salėse ir visus linksmins du garsūs orkestrai.

Bilieto kaina — 12.50 dol. asmeniui. Bilietus užsisakant

iš tolimesnių vietovių, siųsti pašto perlaidas:

LITH. FOLK DANCE-BANQUET, Sofija Džugienė, 7240 S. Mozart

Street, Chicago, Ill. 60629, USA, arba: Marginal, 2511 W. 69th

Street, Chicago, Ill. 60629, USA., pridant vėją su savo adresu

ir pašto ženklų. Norint gauti daugiau informacijos bilietų ar ban-

keto reikalų, skambinti kom. pirm. S. Džugienėi tel. 312-925-3682

nuo 5 val. vakaro darbo dienomis ir šeštadieniais bei sekmadieniais.

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET,

Telefonas 471-1424

CHICAGO, ILL. 60629.

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odes, medžio dirbinių.

Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

(Bus daugiau)

Niekadėjai ir "Polish born soprano"

AL. GIMANTAS

Vėlyva pavasarį Niujorko Metropolitan operai baigus reguliarią sezoną, teatrinis kolektyvas ar bent jo branduolys išvyksta kelių savaitių gastroliams į kaikiuriuos didmiesčius. Paprastai tas "grand" operos sezonas išvykoje vienoje vietoje trunka tik šešias dienas — viešumai duodami septyni spektakliai. Miestai, kuriuos aplanko Metropolitan Opera, jaučia savotiškai pagerbti ir išskirti. Nenuostabu, kad tokioje vietoje per visas šešias dienas atsiranda kažkoks pakilimas, didesnis dėmesys simfoninei muzikai, pačiai operai ir visam kultūriniam gyvenimui. Mieste susidaro šventės atmosfera, kuri itin jaučiamą vietinės diduomenės, bet ir eilinių gyventojų. Toji kultūrinė injekcija, bent tą savaitę, aiškiai matoma spaudoje, televizijoje, girdima radio programoje.

Šių metų gastrolėse pirmąją rolę vaidina R. Tebaldi pavaduojanti vilnietė lietuvaitė Teresė Zilytė, geriau žinoma savo sceniniu vardu Teresa Zyl-Gara. Operų programose ir kritiku straipsniuose ji vadinama "a native of Wilno, Poland" arba "Polish born soprano". Žinovu ir pačios publikos atsiliepimai apie solistę entuziastingi. Sutokime truputį ties sąvoka "mūsų solistė".

Taip, ji lietuvaitė. Viena pusė jos tėvų neabejotini lietuviai. Gimusi ir vaikystę praleidusi Lietuvos sostinėje, vėliau persikėlus Lenkijon, kurioje ir pasiekė muzikinio pasirušimo, bei muzikinio subrendimo. Sekė Europos ir šio kontinento

koncertų salės, operos iki pat Metropolitan.

Ir įvyko mūsųose, tegu ir ne taip jau įprastais, bet visdėlio pasitaikęs dalykas, po kurio tarp mūsų, t. y. lietuvių, ir garbėsančios primadonos ryšiai visai nutrūko. Sakoma, kad pajutusi nuoskaudą ar įžeidimą iš lietuvių pusės, ji dabar nenorinti nieko bendro turėti. Lenkai ją laiko sava, miela ir "neabejotinai lenkiško kraujo".

Yra mūsų tarpe žmonių, kurie puikiai žino visą tą istoriją bei faktus, liudijantius, kaip ji mieliai buvo sutikusi bendrauti ir net koncertuoti tokiame ar kitokiam lietuviškam tikslui. Deja, visus tuos planus suardė "kazkieno" ne vietoje, ne laiku ir be jokio reikalo darytas demaršas s o l i s t e s adresu, išpėjant, kad mums nereikalinga "lenkės solistės" paslauga ir niekam iš lietuvių ji nesanti įdomi.

Keletas metų praėjo nuo to įvykio. Žaizdos gal ir užgijo, bet liko randai, bylojantys apie mūsų "placius horizontus", kultūrinę eleganciją ir toleranciją (o gal tik paprasčiausią aroganciją...).

Skaityto milijoninius tiražus turinčios spaudos skaitytojai apie garsią lenkų solistę, mato ją tūkstančiai operos žiūrovų, stebi tą gražų ir svarbų įnašą šio kontinento operiniame gyvenime, kuri davė lenkų tautai... Ne kokia ten Zilinski, Zilinska, Zilinkowska... bet lietuvių tautos dukra Teresė Zilytė. Ar dar esama kelio atgal? Ar jau visos durys galutinai uždarytos? Vertėtų patyrinti.

JAUNIMO KONGRESO ŽINIOS

Studijų dienos vyks liepos 4–9 d. valstybiniam Kent universitete, Kent, Ohio, JAV. Jos yra skiriamos jaunimo kongreso atstovams. Programa turi tris pagrindinius uždavinius: 1. išskirti ir galimai išsamiu išdiskutuoti aktualius lietuvių reikalus, 2. įsikišti konkrečių būdų lietuvių jaunimo veiklai pagyventi ir 3. siekti jaunimo susiorganizavimo, kad būtų galima derinti lietuvių jaunimo veiklą, o kiltus reikaliu, bendrai veikti.

Teminių atžvilgiu programa pasiskirstyta į šešias dalis, apimančias pačius svarbiausius gyvenimo sritis: auklėjimą, kultūrą, gyvenamąją aplinką, politiką, religiją ir šeimą. Beveik kiekvienoje temoje atstovai turės progos pažvelgti į padėtį šioje ir Lietuvoje.

Kongreso stovykla bus liepos 1–15 d. d. Romuvoje, Kanadoje (150 mylių nuo Toronto). Šalia pramoginės dalies, bus ir paskaitų. Jas skaitys: prof. A. Salsys, prof. W. Schmalstieg, dr. H. Nagys, rašytojas A. Vaičiulaitis, dail. A. Tamošaitis, dr. J. Puzinas, L. Sagys, F. Strolia.

Numatyti pratybų būreliai: dramos, tautodailės, rankdarbių, veiklos metodų, lietuviško auklėjimo, žurnalistikos, literatūros. Pratybos keisis pagal besiregistruojančių pageldivimus ir rastus vadovus.

Vakarinės programos: sekmadienį

— dramos vakaras, kuriame pasirodys trys grupės su trumpais vieno veiksmo pastatymais. Pirmadienį pasirodys trys grupės su trumpais vieno veiksmo vaidinimais, taip pat pasirodys talentai prie lauko. Antradienį — literatūros vakaras, kuriame dalyvauja profesionaliai rašytojai bei poetai. Trečiadienis — progą visiems pašvęsti. Bus trijų rūšių šokiai skirtingose stovyklose vietovėse: amerikietiški modernūs šokiai, tautiniai šokiai lietuvių ir kitų tautų, valsiai, polkos ir tango kitoje vietoje. Ketvirtadienis — svečių diena. Atvykusieji kviečiami dalyvauti tarpiniam vakare. Penktadienį bus paskutinis vakaras stovykloje — užbaigia su lietuvių liaudies lauku.

Stovyklos mokesčiai — \$45. Registruojamasi užpildant anketą ir ją pasiunčiant registracijos pakomisei su \$20, kurie bus atskaitomi nuo stovyklos mokesčio. Adresas: II PLJKS Registracija, 57 Sylvan Ave, Toronto 173, Ontario, Canada. Stovyklos komisijai vadovauja Gediminas Breichmanas.

Kongreso uždarymas — liepos 15 d. Vakaro koncertas ir uždarymo šokiai; liepos 16, sekmadienį, Mišios, iškilmingas posėdis, kongreso nutarimų skelbimas, paskaita: "Kokie mes būsim 2000 metais?" Skaityto Henrikas Antanaitis, Melbourne, Australija; uždarymo aktas.

Jaunimo kongreso stovyklos rengėjų komitetas. Iš kairės: Laima Gustaitė — programos vadovė, Ramūnė Sakalaikė — registracijos, Gabija Juozapavičiūtė — informacijos, Kristina Parešytė — sekretorė; stovi: Andrius Gutauskas — ūkio reikalų vadovas, Gediminas Breichmanas — pirmininkas, Kestutis Šeštokas — programos vadovas

II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso PROGRAMA

- I. PARODOS** — birželio 24 — liepos 4 d. d. Jaunimo Centre, Čikagoje
- II. ATIDARYMAS** — birželio 30 — liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo Centre, Čikagoje
- III. STUDIJŲ DIENOS** — liepos 4 — 9 d. d. Kent valstybiniam universitetui, Ohio
- IV. STOVYKLA** — liepos 9 — 15 d. d. Romuvoje, Kanadoje
- V. UŽDARYMAS** — liepos 15 — 16 d. d. Toronte, Kanadoje

Smulkesnę programą prašom sekti spaudoje

II PLJK KOMITETAS

Sibirinių trėmimų minėjime Toronte Estų Namuose. Iš kairės: pagrindinis kalbėtojas McQuarrie, federacinio parlamento narys, gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinai ir kiti

Lietuvių jaunimas amerikinėje aplinkoje

PROF. JUSTINAS PIKŪNAS

Dievą visuose Jo apsiereikimo formose, tapo ateistinio skiepimo židiniai. Jos tapo dehumanizacijos įrankiu. Privatines ir parapijines mokyklas JAV tebeužsidaro vis didėjančiu tempu: apie 400 per metus, taigi po vieną kasdien!

TELEVIZIJOS KARTA

Nedaug geresnė situacija ir namuose, kai vaikus pradėjo auklėti pirmoji televizijos "išauklėta" karta. Namų privatumo mažai teliko. Prisiminkime, kad televizija, kaip ir kitos viešosios komunikacijos priemonės, žymiai apkarpe namų privatumą. Smurto priemonių ir sekso skleidimas beveik neturi ribos — tai kasdieninis vaiko ir jaunuolio penas nuo lopšio dienų. Priešmokykliniu metu 63% viso laiko praleidžiama prie televizijos. Jau prieš keletą metų mokslo duomenys aiškiai parodė, kad televizija yra sušvelnintos dresūros forma, sustiprinama emocine įtampa bei pasitenkintum. Vaikai ir jaunimas paprastai renka smurtu ir kitokiomis negerovėmis perpildytas programas. Kadangi didesnė televizijos programų dalis yra matomosios "video" juostelės, jos vieno kritiko išsireiškimu ir auginą "vidijotų" kartą. Statistikos duomenys rodo, kad amerikietis jaunuolis, kol jis baigia gimnaziją, praleidžia apie 15,000 valandų prie televizijos. Be to, jis bus matęs 500 filmų kito salės. Palyginamai, jis bus praleidęs tik 10,800 valandų mokykloje. Televizija ir filmai atpalaiduoja primityvius vaiko bei jaunuolio troškimus smurtui, agresijai, lytiškumui ir kitoms užgaidoms, vaikai dar nesugebant apspresti jų vertės, reikalingumo ar pasekmės. Jo sąmonė ir požiūris "užtersiami" jam dar nepasiekus formalaus protavimo amžiaus.

Pažymėtina, kad JAV smurto priežasčių ir jo apvalymo komisija, vadovaujama dr. Miltono S. Eisenhowerio, jau 1969 m. konstatavo, kad smurtas televizijoje skatina smurtą kasdieniame gyvenime.

Su pagrindu galima daryti išvadą, kad pastovi smurto dalis televizijoje turi neigiamos įtakos asmenų charakteriui ir jo nusiteikimams. Televizija veiduoja pasaulį, kur "gerieji" ir "blogieji" vienodai pasisklidę smurto problemų sprendime ir savo tikslų siekime. Retai kada smurtas pateikiamas kaip neteisėtas ar visuomeniškai nepriimtinas sprendimas. Iš tikro, daugeliu atveju smurtas yra vaizduojamas kaip teisėta priemonė norimų tikslų siekiant.

Argi reikia stebėtis, kad suvokimas, kas yra moralu ir nemoralu, mažėja ir nyksta jaunose kartoje?

DVASINĖ DEMORALIZACIJA

Jeigu fizinės aplinkos užteršimas pasiekė tokį laipsnį, kad "miršta" ežerai ir upės, kad kvėpuojamas oras žaloja plaučius ir kenkia žmogaus sveikatingumui, — tai reikia pripažinti, kad psichinis-moralinis "užteršimas" pasiekė dar didesnį laipsnį. Išaugo pirmoji televizijos "auklėta" karta, nuo lopšio dienos mačiusi smurtą, agresiją ir kulkas. Kas yra paauglių modeliai? Tai televizijos sukurti herojai.

Televizija pristatė Beatles, Monkeys, Animals, The Who, Rolling Stones, Jimmy Hendrix... ir kitas grupes kaip kovos herojus. Dar blogiau, kiekvienas garsus žudikas, ar tai būtų Speck, ar Collins, Munson, ar Sirhan Sirhan — jie televizijų programose buvo dažniau rodomi, negu gubernatoriai ar prezidentas. Be televizijos nebūtų buvę tokių garsenybių, kaip Carmichael, Brown, Angela Davis. Paskui juos visus bėgiojo ir tebebėgioja televizijos ekranai ir žurnalistas. Žmogžudžiai ir kiti nusikaltėliai tebestovė amerikiečių dėmesio centre — amerikiečiams jie patinka, sako Karl Menningeris ("The Crime of Punishment", 1969), jie yra reikalingi jų identifikacijos pilnumui (their 'bad' selves).

PROF. JUSTINAS PIKŪNAS

Dievą visuose Jo apsiereikimo formose, tapo ateistinio skiepimo židiniai. Jos tapo dehumanizacijos įrankiu. Privatines ir parapijines mokyklas JAV tebeužsidaro vis didėjančiu tempu: apie 400 per metus, taigi po vieną kasdien!

TELEVIZIJOS KARTA

Nedaug geresnė situacija ir namuose, kai vaikus pradėjo auklėti pirmoji televizijos "išauklėta" karta. Namų privatumo mažai teliko. Prisiminkime, kad televizija, kaip ir kitos viešosios komunikacijos priemonės, žymiai apkarpe namų privatumą. Smurto priemonių ir sekso skleidimas beveik neturi ribos — tai kasdieninis vaiko ir jaunuolio penas nuo lopšio dienų. Priešmokykliniu metu 63% viso laiko praleidžiama prie televizijos. Jau prieš keletą metų mokslo duomenys aiškiai parodė, kad televizija yra sušvelnintos dresūros forma, sustiprinama emocine įtampa bei pasitenkintum. Vaikai ir jaunimas paprastai renka smurtu ir kitokiomis negerovėmis perpildytas programas. Kadangi didesnė televizijos programų dalis yra matomosios "video" juostelės, jos vieno kritiko išsireiškimu ir auginą "vidijotų" kartą. Statistikos duomenys rodo, kad amerikietis jaunuolis, kol jis baigia gimnaziją, praleidžia apie 15,000 valandų prie televizijos. Be to, jis bus matęs 500 filmų kito salės. Palyginamai, jis bus praleidęs tik 10,800 valandų mokykloje. Televizija ir filmai atpalaiduoja primityvius vaiko bei jaunuolio troškimus smurtui, agresijai, lytiškumui ir kitoms užgaidoms, vaikai dar nesugebant apspresti jų vertės, reikalingumo ar pasekmės. Jo sąmonė ir požiūris "užtersiami" jam dar nepasiekus formalaus protavimo amžiaus.

Pažymėtina, kad JAV smurto priežasčių ir jo apvalymo komisija, vadovaujama dr. Miltono S. Eisenhowerio, jau 1969 m. konstatavo, kad smurtas televizijoje skatina smurtą kasdieniame gyvenime.

Su pagrindu galima daryti išvadą, kad pastovi smurto dalis televizijoje turi neigiamos įtakos asmenų charakteriui ir jo nusiteikimams. Televizija veiduoja pasaulį, kur "gerieji" ir "blogieji" vienodai pasisklidę smurto problemų sprendime ir savo tikslų siekime. Retai kada smurtas pateikiamas kaip neteisėtas ar visuomeniškai nepriimtinas sprendimas. Iš tikro, daugeliu atveju smurtas yra vaizduojamas kaip teisėta priemonė norimų tikslų siekiant.

Argi reikia stebėtis, kad suvokimas, kas yra moralu ir nemoralu, mažėja ir nyksta jaunose kartoje?

DVASINĖ DEMORALIZACIJA

Jeigu fizinės aplinkos užteršimas pasiekė tokį laipsnį, kad "miršta" ežerai ir upės, kad kvėpuojamas oras žaloja plaučius ir kenkia žmogaus sveikatingumui, — tai reikia pripažinti, kad psichinis-moralinis "užteršimas" pasiekė dar didesnį laipsnį. Išaugo pirmoji televizijos "auklėta" karta, nuo lopšio dienos mačiusi smurtą, agresiją ir kulkas. Kas yra paauglių modeliai? Tai televizijos sukurti herojai.

Televizija pristatė Beatles, Monkeys, Animals, The Who, Rolling Stones, Jimmy Hendrix... ir kitas grupes kaip kovos herojus. Dar blogiau, kiekvienas garsus žudikas, ar tai būtų Speck, ar Collins, Munson, ar Sirhan Sirhan — jie televizijų programose buvo dažniau rodomi, negu gubernatoriai ar prezidentas. Be televizijos nebūtų buvę tokių garsenybių, kaip Carmichael, Brown, Angela Davis. Paskui juos visus bėgiojo ir tebebėgioja televizijos ekranai ir žurnalistas. Žmogžudžiai ir kiti nusikaltėliai tebestovė amerikiečių dėmesio centre — amerikiečiams jie patinka, sako Karl Menningeris ("The Crime of Punishment", 1969), jie yra reikalingi jų identifikacijos pilnumui (their 'bad' selves).

PROF. JUSTINAS PIKŪNAS

Dievą visuose Jo apsiereikimo formose, tapo ateistinio skiepimo židiniai. Jos tapo dehumanizacijos įrankiu. Privatines ir parapijines mokyklas JAV tebeužsidaro vis didėjančiu tempu: apie 400 per metus, taigi po vieną kasdien!

TELEVIZIJOS KARTA

Nedaug geresnė situacija ir namuose, kai vaikus pradėjo auklėti pirmoji televizijos "išauklėta" karta. Namų privatumo mažai teliko. Prisiminkime, kad televizija, kaip ir kitos viešosios komunikacijos priemonės, žymiai apkarpe namų privatumą. Smurto priemonių ir sekso skleidimas beveik neturi ribos — tai kasdieninis vaiko ir jaunuolio penas nuo lopšio dienų. Priešmokykliniu metu 63% viso laiko praleidžiama prie televizijos. Jau prieš keletą metų mokslo duomenys aiškiai parodė, kad televizija yra sušvelnintos dresūros forma, sustiprinama emocine įtampa bei pasitenkintum. Vaikai ir jaunimas paprastai renka smurtu ir kitokiomis negerovėmis perpildytas programas. Kadangi didesnė televizijos programų dalis yra matomosios "video" juostelės, jos vieno kritiko išsireiškimu ir auginą "vidijotų" kartą. Statistikos duomenys rodo, kad amerikietis jaunuolis, kol jis baigia gimnaziją, praleidžia apie 15,000 valandų prie televizijos. Be to, jis bus matęs 500 filmų kito salės. Palyginamai, jis bus praleidęs tik 10,800 valandų mokykloje. Televizija ir filmai atpalaiduoja primityvius vaiko bei jaunuolio troškimus smurtui, agresijai, lytiškumui ir kitoms užgaidoms, vaikai dar nesugebant apspresti jų vertės, reikalingumo ar pasekmės. Jo sąmonė ir požiūris "užtersiami" jam dar nepasiekus formalaus protavimo amžiaus.

Pažymėtina, kad JAV smurto priežasčių ir jo apvalymo komisija, vadovaujama dr. Miltono S. Eisenhowerio, jau 1969 m. konstatavo, kad smurtas televizijoje skatina smurtą kasdieniame gyvenime.

Su pagrindu galima daryti išvadą, kad pastovi smurto dalis televizijoje turi neigiamos įtakos asmenų charakteriui ir jo nusiteikimams. Televizija veiduoja pasaulį, kur "gerieji" ir "blogieji" vienodai pasisklidę smurto problemų sprendime ir savo tikslų siekime. Retai kada smurtas pateikiamas kaip neteisėtas ar visuomeniškai nepriimtinas sprendimas. Iš tikro, daugeliu atveju smurtas yra vaizduojamas kaip teisėta priemonė norimų tikslų siekiant.

Argi reikia stebėtis, kad suvokimas, kas yra moralu ir nemoralu, mažėja ir nyksta jaunose kartoje?

DVASINĖ DEMORALIZACIJA

Jeigu fizinės aplinkos užteršimas pasiekė tokį laipsnį, kad "miršta" ežerai ir upės, kad kvėpuojamas oras žaloja plaučius ir kenkia žmogaus sveikatingumui, — tai reikia pripažinti, kad psichinis-moralinis "užteršimas" pasiekė dar didesnį laipsnį. Išaugo pirmoji televizijos "auklėta" karta, nuo lopšio dienos mačiusi smurtą, agresiją ir kulkas. Kas yra paauglių modeliai? Tai televizijos sukurti herojai.

Televizija pristatė Beatles, Monkeys, Animals, The Who, Rolling Stones, Jimmy Hendrix... ir kitas grupes kaip kovos herojus. Dar blogiau, kiekvienas garsus žudikas, ar tai būtų Speck, ar Collins, Munson, ar Sirhan Sirhan — jie televizijų programose buvo dažniau rodomi, negu gubernatoriai ar prezidentas. Be televizijos nebūtų buvę tokių garsenybių, kaip Carmichael, Brown, Angela Davis. Paskui juos visus bėgiojo ir tebebėgioja televizijos ekranai ir žurnalistas. Žmogžudžiai ir kiti nusikaltėliai tebestovė amerikiečių dėmesio centre — amerikiečiams jie patinka, sako Karl Menningeris ("The Crime of Punishment", 1969), jie yra reikalingi jų identifikacijos pilnumui (their 'bad' selves).

Skina mirtis lietuvių ūkininkus

Joną Budrij - Budrevičių amžinybėn palydėjus

BR. BUJOKIENE

Lietuvi! Kančios ištremtųjų ir kraujo žuvusių lašai Tebūna priesaika gyvųjų, Kuriai širdin įsirašai: Kantrybė, darbas ir kova Ir vienas tikslas — Lietuva!

K. Bradūnas

A. a. Jonas Budrys, Saskačevano prov. lietuvis, troško dar pamatyti savo gimtąją žemę, ten likusius savo brolius, seseris, aplankyti tėvų ir protėvių kapus. Šiais metais jau turėjo visus dokumentus ir buvo pasirušęs birželio 12 d. skristi su ekskursija į Lietuvą. Deja, birželio 2 d. staigi mirtis pakirto tą linksmą, stiprų ir visada pilną energijos vyrą — mirė nuo širdies smūgio, visiškai nesisirgęs. Paliko nepaprastą skausmą pritrūktą žmoną Emiliją, seserį Tomsonienę ir savo žmonos sūnų (buvo vedęs našlę, savų vaikų neturėjo), kuris gyvena su savo šeima Viktorijos mieste, Britų Kolumbijoj.

J. Budrys yra kilęs nuo Troškūnų, Panevėžio apskr., iš ūkininkų šeimos. Dar visai jaunas atvyko į Kanadą prieš II D. karą. Rodos, nė 60 metų dar nebuvo sulaukęs.

Jis būdavo visuomet linksmas, geros nuotaikos ir kiekvieną atvejų linksmindavo visus, Mėgo dainas ir šokius, turėjo gerą balsą, todėl visi mėgdavo jį ir taip pat labai maloniai jo žmona.

Atvykęs į šį kraštą, velionis ilgą laiką sunkiai dirbo Saskačevano anglių kasyklose. Vėliau tarnavo kaip vedėjas viešbutyje Bienfait miestelyje. Paskutiniu metu dirbo ligoninėje tame pačiame Bienfaite.

Nebuvo svetimi jam ir lietuvių veiklos rūpesčiai. Kur galėjo, prisidėjo, jei ne darbu, tai aukomis.

J. Budrys savo bendradarbių buvo labai mylimas. Dėlto jo palydėti į amžinojo poilsio vietą susirinko ne tik visi iš plačių apylinkių lietuviai, bet ir visas Bienfait ligoninės personalas. Bienfait miestelio vėlavos buvo nulenktos į laidotuvių eiseną ir šlamėto vėjelius pūstėlius, lyg tardamos paskutinį gaudų sudiev!

Laidotuvės įvyko birželio 5 d. Jomis rūpinosi jo sesers vaikai. Teilsis ramybėje savo brangios žemės nepasiekęs svetimojo žemelė.

Saskačevano lietuviai

Man su savo vyru ir šeima atvykęs į Kanadą 1948 m., teko imti pirmąsias pėdas Saskačevano žemėje. Pas savo mokslo draugus Aleliūnus, kurie rūpinosi mūsų laivakorte, pagyvenom apie tris mėnesius. Vėliau persikėlėm gyventi į Winnipegą. Per tą laiką teko susipažinti su beveik visais tos apylinkės lietuviams, kurie gyvena išsiskirstę po

visą Saskačevano provinciją, nesudarydami didesnės lietuvių kolonijos vienoje vietoje. Tačiau jie visi tarp savęs labai draugiški ir svečiams nuoširdūs.

Iš Winnipeggo teko ten lankytis pobūviuose, dažniausiai — laidotuves. Mielai žmonės, smagu jų tarpe pabavoti. Deja, kaip ir visur, mirtis skina vieną po kito be laiko, dar nepasenusius. Iš negausaus Saskačevano lietuvių būrio jau daug palydėta amžinybėn, bet be užuojautos, be rodo, spaudoje jie nebuvo paminėti, jei neskaityti retų išimčių. Mūsų atminime pirmieji iškeliauo iš šio pasaulio a. a. Malinauskas ir P. Mikolajūnas, kurie buvo pirke iš Prano ir Stelos Aleliūnų Stoughtone viešbuti. Vėliau a. a. A. Bražėnas, Soo viešbučio savininkas Weiburne, Sask. Jo jaunutė žmona Julija, likusi našlė, puikiai valdė šį didžiulį viešbutį iki šio laiko. 1964 m. netoli Kiskey trim automobiliu susidūrė žuvo a. a. Stasys Aleliūnas — mielas, draugiškas, nuoširdus žmogus. Toje katastrofoje ir jo žmona buvo sunkiai sužalota, o kiti pritrūkti. Po keleto operacijų Reginoje A. Aleliūnienė pasveiko.

Taip pat netolimos apylinkės (vietovių neprisimenu) dar neseni mirė šie asmenys: a. a. Litvinskas, G. Pyragius, Alfonsas Banulis ir jo žmona.

Stai, man berašant, atėjo žinia, kad tose pačiose apylinkėse mirė a. a. Elzbieta Šalavijienė, kurios laidotuvės buvo birželio 13 d.

Prince Albert mieste lietuvių vyrų mažai ir beliko gyvų — tik našlės. Iš Prince Albert lietuvių, kurie mirė pusamžiai, buvo Aleksas Janušas, Vincas Martinkas, Pranas Gumbelavičius (iš vyresniųjų) ir daug kitų.

Kyla klausimas: kodėl peranksti žmones skina mirtis? Ar ne per daug greitai bėgam, net negalvodami, po giltinės dalig? Ar ne todėl, kad vis skubame, vis su įtemptais nervais, nebeaplikdami laisvalaikio valandėlių visai ramiam poilsiui? Ar ne per daug į turtą žūmames? Juk nė vienas nenusinešim materialinių turtų su savim. Nepateisinamas ir lenktynavimas: kad tik prabangiau atrodytų butas, kad naujesnis ir gražesnis už kitus būtų automobilis ir t.t.

Dažnai nurojama ranka net į švenčiausias pareigas, kurias gerai atlikęs, žmogus įsustu pasitenkinimu, tikrąjį džiaugsmą ir sielos ramybę. Gražiai šią mintį išreiškė Bern. Bradžionis:

Kai viską čia praradęs tu nešiesi Kadaisė tėviškėje surinktus turtus...

Moksleivių ateitininkų stovykloje Wasagoj stovyklautojai mokosi lietuviškų dainų

LAISVĖS - LAISVĖS - LAISVĖS!

VISI MELDŽIASI IR AUKOJASI,

kad Lietuva atgautų laisvę, o pavgertieji žmonės galėtų laisvai garbinti Dievą ir gyventi pagal savo sąžinę

Gelbėkime persekiojamą Bažnyčią —

tapkime Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rėmėjais

Aukos siųskite: Lithuanian Catholic Religious Aid,

64-09 56 Rd., Maspeth, N.Y. 11378, USA

arba: Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjai,

6825 Tolman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA

JAV aukos atleidižiamos nuo mokesčių (tax deductible)

rinkti duomenys rodo, kad vien JAV yra apie 1,500,000 jaunuolių, bandžiusių heroina. Taip tūkstančiai asmenų praranda sveikatą, protą ir orientaciją, nes būti žmonėmis jiems tapo persunkum.

Kodėl taip yra? Kodėl jaunimas palinko prie šių ne tik simptomus, bet ir asmenį naikinančių cheminių priemonių? Atsakymas aiškus: be glaus vertybių pajutimo, be centrinio tikslų gyvenime krizės ir sunkumų dienos tampa nebeapkeiliama našta. Cheminės priemonės tampa kompensacijos priemonėmis. Stai, jau keletas metų Niujorke didžioji mirties priežastis 14-24 metų amžiuje yra apsinuodijimas narkotikais. 12-13 metų vaikai pradeda ban-

(Bus daugiau)

VIETNAMAS IR KALANTA

"Tiesa" birželio 4 d. laidoje pasiekė porą Jono Meko eilėraščių ir jo laiško ištrauką: "...Buvau nuvykęs į Čikagą, kur dalyvavau literatūros vakare. "Vaduotojai", aišku, mane buikotavo. Bet publika graži buvo susirinkusi. Ir man buvo labai džiugu. Bet kai pradėjau skaityti savo naujus eilėraščius (siūnė juos "Tiesos" redakcijai), grupė atėjusių pakėlė triukšmą: "Kaip tu drįsti skaityti poeziją apie Šiaurės Vietnamą!" Bet aš perskaityčiau kūrybą iki galo... Antrą vakarą dalis praejo gražiai..." "Tiesos" atspausdina eilėraščių J. Mekas kiekvieną trielio posmą dvi pirmas eilutes pradeda išpareigojimu: "Aš rasyčiau..." O rasyti jis žada apie "juodus, suanglėjusius Šiaurės Vietnamo dangų, skrodžiamą Amerikos bombų", "laisvę, įrašytą žemės freskon raudono Šiaurės Vietnamo kraujo dažu". Laisvame krašte niekas neturi teisės diktuoti temų poetams. Galima tik klausyti, kas paskatino lietuvį J. Meką susidomėti S. Vietnamu — humanistiniai ar karjeristiniai motyvai, o gal genijus vaidinančių murzinių ilgalaukių dabartinis nerimas Amerikos miestų gatvėse? J. Mekas taip pat "serga" modernizmu, ypač filmų srityje, nors ligšioliniai jo eksperimentai nenustebino pasaulio ir neišvengė J. Meką į žymiausių filmų kūrėjų eiles. Minėtasis literatūros vakaras Čikagoje buvo gegužės 13 d., o gegužės 14 d. Kauno muzikinio teatro sodyboje, reikalaujamas laisvės Lietuvai, susidėgino Romas Kalanta. Šiurpiu kontrastu nuskamba J. Mekos apdainuoti S. Vietnamo suanglėję medžiai ir ligšiolio nutilę R. Kalantos suanglėję palaiškai, kraujo dažu žemės freskon įrašyta S. Vietnamo laisvė ir visiškai užmiršta Lietuvos laisvė, dėl kurios jaunimas nebijo mirti žiauriausiose kanciose. Tos temos mums, lietuviams, nepalyginamai svarbesnės už S. Vietnamą. Ar jos yra svarbios ir Jonui Mekui, parodys sekantieji jo literatūros vakarai.

TEORINĖ KONFERENCIJA

Vilniškė kompartija pastaruoju metu vis labiau suskato propaguoti "internacionalinį auklėjimą", matyt, susirūpinusi lietuvių tautoje išlikusiu patriotizmu bei tautišku. Vilniaus miesto partinis komitetas birželio 9 d. suorganizavo teorinę konferenciją "Lenininių darbo žmonių auklėjimo principai". Pagrindinį pranešimą "Sovietų Sąjungos iškūrimo penkiasdešimtmetis ir nacionalinių santykių vystymosi dialektika" skaitė filosofijos daktaras ir profesorius pasivadinęs Maskvos pataikinus Genrikas Zimanas. Internacionalinio ir ateistinio auklėjimo uždavinius nusivietė kiti propagandistai: filosofijos mokslų dr. J. Minkevičius, filosofijos mokslų kandidatai A. Smirnovas ir V. Laška.

20.000 INŽINIERIŲ

Kauno politechnikos institutas birželio 10 d. turėjo neeilinę šventę. Elektronikos rūmų salėje instituto rektorius prof. M. Martinaitis pasveikino ir juosta papuošė šią augstąją mokyklą baigusius dvidešimtūkstantį studentų. Ši garbė teko pramonės elektronikos specialybės studentams. Į šventę, skaitė filosofijos daktaras ir profesorius pasivadinęs Maskvos pataikinus Genrikas Zimanas. Internacionalinio ir ateistinio auklėjimo uždavinius nusivietė kiti propagandistai: filosofijos mokslų dr. J. Minkevičius, filosofijos mokslų kandidatai A. Smirnovas ir V. Laška.

KAUNO MENO MOKYKLA

"Vagos" leidykla pernal išleido menotyro kandidatas A. Valiūskėvičės studiją "Kauno Meno Mokykla", kurią recenzantai laiko beveik išsamią šiemet penkiasdešimtmetį

LIETUVIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

S. m. birželio 4 d. Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., įvyko visuotinis narių susirinkimas. Jis įvyko kiek pavėluotai dėl senųjų Lietuvių Namų pardavimo ir naujų perkimo. Todėl L. Namų valdybos buvo sudarytos dvi sąmatos, viena 1971 m., antra — 1972 m. Tuo būdu užbaigtas senųjų Lietuvių Namų finansinis atsiskaitymas.

Po daugelio metų susirinko apie 200 narių. Seniau susirinkdavo tik 30–40 asmenų. Dabartinio metu eina didelis remontas. Susirinkimas įvyko buvusioje pamaldų salėje, kuri dabar daug erdvesnė. Kadangi ji dar nebuvo panaudota tokiame susirinkime, išliko akustikos klausimas. Tai numatydama, L. Namų valdyba pastatė galingus garsiakalbius, kurie salėje aidėjo kaip perkūnija — absoliučiai nieko nebuvo galima suprasti. Išjungus garsiakalbius ir publikai susitelkus apie valdybos stalą, salės aidėjimas sumažėjo, ir buvo galima suprasti kalbėtojus. Iškalbėsi valdybos pirmininko, sekretoriaus, išdėdino ir revizijos komisijos pranešimai. Iš jų klausytojai sužinojo, kad senieji Lietuvių Namai yra parduoti už \$75.000. Pirkėjas yra sumokėjęs \$18.000. Likusius \$57.000 išmokės per 10 metų su 9% palūkanomis.

Senasis Lietuvių Namų balansas 1971 metams — \$44.197,38, o 1972 m. trijų mėnesių — \$58.787,62. Revizijos komisijos pranešime buvo pažymėta, kad išlaidas pateisinantieji dokumentai jau buvo parodyti ir jie atitinka abiejose balansuose įrašytą sumą. Balansai buvo priimti "ankų pakėlimu".

švenčiančios institucijos istorija. A. Valiūskėvičės surinkta ir kruopščiai apibendrinta archyvinė medžiaga atskleidžia ne tik mokyklos istoriją 1922 m. bei jos veiklą, bet ir anuometinį gyvenimą. Vis dėlto autorės darbas susilaukia kaikiurių kritiškų pastabų. Pvz. Vilnius Uloza "Literatūros ir Meno" 22 nr. rašo: "Knyga apie Kauno Meno mokyklą, be abejojimo, yra reikšminga ir vertinga studija. Tačiau kai kas joje kelia abejonių. J. Vienožinskio, kaip mokyklos įkūrėjo, reikšmė gerai žinoma, bet jam knygoje skirta tiek daug vietos, kad kitų mokyklos dėsytųjų, pavyzdžiui, A. Varno, V. Didžioko, P. Kalpoko, J. Šileikos, J. Zikaro, veikla bei įnašas į mokyklos istoriją gerokai nublanksta. Čia teigiama, kad antrasis mokyklos direktorius K. Sklerius "piktinaudžiavęs savo teisme", "visiškai nesirūpiną Meno mokyklos perspektyvomis ir ją tvarkė pagal savo įgeidžius" ir pan. Toks vienpusiškasis kurį asmenų charakterizavimas atrodo kiek subjektyvus, ne visiškai atitinkantis realią tikrovę. J. Vienožinskis buvo geras organizatorius ir pedagogas, bet žinoma taip pat, kad jo valinga prigimtis ir grubokas charakteris dažnai trukdė bendradarbiams rasti su juo bendrą kalbą ne tik tuo metu, bet ir vėlesniais laikais. Taip pat krinta į akis gausiai pateiktas ir smulkiai analizuojamas vidinės intrigos, kurios žymia dalimi buvo asmeninio pobūdžio ir su mokyklos istorija ne labai slejasi. Tokiu būdu knygoje be reikalo atsirado "A. Jakšto bylos" ir "Pegaus bylos" aprašymai bei kiti antraeiliniai epizodai, kurie labiau tikti vieno ar kito dailininko biografijos pagyvinti. Suprantama, autorė surinko gausią medžiagą, ir nelengva jai buvo išskirti tai, kas svarbiausia, sunku buvo orientuotis ir gyvų liudinių prisiminimų, teiginių srute. O jie ne visuomet yra objektyvūs, ir čia moksliniam darbuotojui, norint išskirti objektyvią istorinę tiesą, reikia būti itin atsargiam, kruopščiai tikrinti faktus, lyginti juos su dokumentais..."

"TAURAS-202"

Šaulių televizijos priimtuvų gamykloje per valandą pagaminama 60 naujųjų "Tauras-204" lietuviškų aparatų. Šiemet jų rinkon numatoma išleisti 210.000. Lygiagrečiai gaminama ir senesnės laidos priimtuvai "Tauras-202". Gamyklos inžinieriai jau yra paruošę brėžinius pirmajam tranzistoriniam priimtuvui "Tauras-206". Jame lempas pakeis tranzistorai.

KEISIS GAMINIAIS

Vilniuje pasirašyta Lietuvos ir Lenkijos prekybinė sutartis keistis gaminiais šiais metais ir sekančiais metų pirmajame ketvirtyje. Lietuvos gamyklos Lenkijon siuns trikotažo dirbinius, madingus siuvinius, suvenyrus ir konditerijos gaminius, o Lenkija atsiųs vilnonius, žakardinius ir medvilninius audinius, baldais, kosmetikos ir odos gaminius. Sutartį pasirašė Vilniuje viešės Lenkijos vidaus prekybos bei paslaugų ministras E. Šnideris ir vilniškis prekybos ministras A. Mikutis.

UTENOS ALUS

Lietuvoje dabar kasmet padaroma daugiau kaip 10 milijonų dekalitru alaus. Ši skaičių beveik padvigubins Utenoj planuojama statyti alaus darykla, kurios metinis pajėgumas bus 7,2 milijono dekalitru alaus, 2,5 milijono dekalitru vaisvandenių ir 13.500 tonų šaulykio. Miesto vykdamos komitetas jau patvirtino daryklos techninį projektą. Statybos darbus numatoma užbaigti 1976 m.

V. Kst.

Kanados užsienio reikalų ministras M. Sharp Toronto pobūvio metu su baltiečiais. Iš kairės — KLB pirm. inž. E. Čuplinskas, iš dešinės — Laima Svėgdaitė

HAMILTON

SIBIRINIŲ TREIMŲ minėjimas įvyko birželio 18 d. Parapijos bažnyčioje atlaikytos pamaldos, kuriose dalyvavo organizacijos su vėliavomis. Pamaldas laikė ir dienos turinui pritaikyti pamokslą pasakė mons. dr. J. Tadarauškas. Mišias už žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės buvo užprašius apylinkės valdyba.

APYLINKĖS VALDYBOS pastangomis buvo atspausdintas laiškas vietiniam dienraštyje "The Spectator", VI. 13., su stambia antrašte "June 13-15 historic dates". Laiškas pasirašytas KLB Hamiltono apylinkės valdybos pirm. L. Skripukės ir sek. A. Stanevičiaus. Jame trumpai apasakoti naujausi įvykiai Kaune ir deportacijos iš Baltijos kraštų. Laiškas baigiamas priminiu kanadiečiams: "Turime neužmiršti, jei viena kuri šalis yra paversta, tai vergija gresia kiekvienam laisvam kraštui". J. P.

"THE SPECTATOR" dienraštis birželio 14 d. atspausdino plačią informaciją apie antrą Lietuvos jaunųjų, susidėginusių Varėnoje. Informacija gauta iš AP pasaudos agentūros Maskvoje. Ji buvo paskelbta daugelyje Kanados laikraščių. L.

EVALDAS - RUDOLFAS REIKENIS, buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas, 82 m. amžiaus, mirė birželio 17 d. Velionis priklausė Lietuvos Lietuvių Karo Veteranų Sąjungos Hamiltono skyriui — buvo garbės nariu (buvo ir skautų vadovas). Veteranai, pagerbdami savo narį, per pamaldas koplyčioje su savo vėliava stovėjo garbės sargyboje, o karštą apdengė tautine trispalve. Į laidotuves buvo atvykęs iš JAV Šaulių S-gos centro valdybos pirm. V. Tamošiūnas, liet. karių savanorių Detroito skyr. pirm. kpt. Jurgis Mitkus, "Saulės Tremty" redaktorė Stefa Kaunellė. Velionį į amžina poilsio vietą palydėjo 27 automobiliai. Palaikytas Sv. Jono lietuvių kapinės Mississauga, Ont. Prie duobės laidojimo apeigas atliko evangelikų kunigas A. Žilinskas. Veteranų vardu atsisveikino V. Sakas. Tautinė vėliava, kuria buvo apdengtas karstas, įteikta velionies našlei Adolfinai. Po laidotuvių B. Kronas pakvietė visus

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, Tel. 544-7125

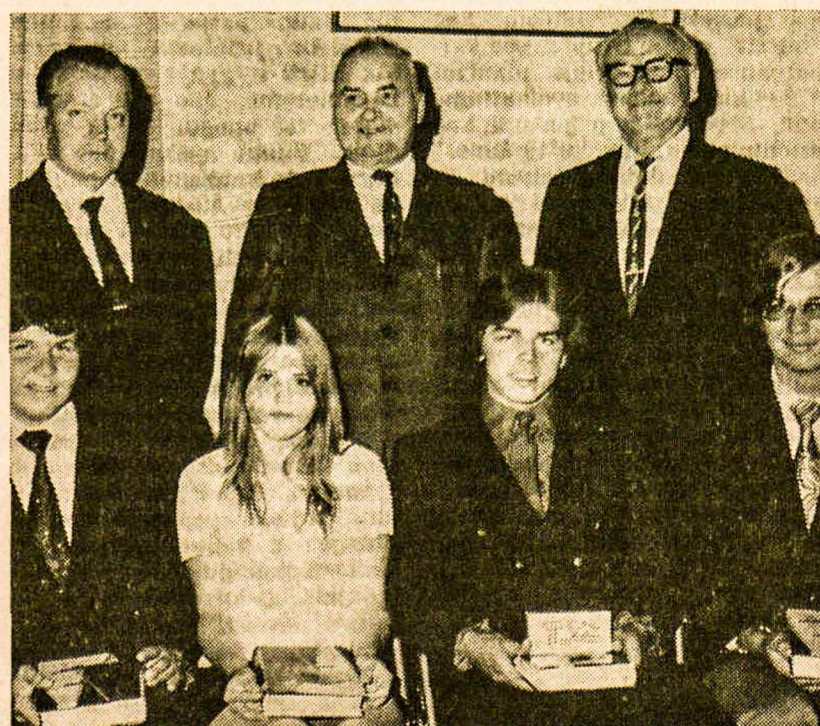
Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus 5%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vieno metų terminuotus 6½%
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	indėlius 10%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	Duodame:
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.	asmenines paskolas iš 10% nekiln. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Guelph Line & Prospect, Burlington, Ont.

St. Butkaus šaulių kuopa Detroito savo jaunuosius šaulius, baigusius gimnaziją, apdovanojo "Encyclopedija Lituanica" ir aukšniais šaulių ženkliais. Iš kairės I eilėje: J. Naujokaitis, R. Simutytė, A. Šiurkus, R. Leonavičius. Stovi mecenatai: T. Blauzdys, J. Butkus, V. Tamošiūnas. Trūksta J. Mačiulaičio

Sault Ste. Marie, Ont.

VIETINIS DIENRASTIS "Sault Daily Star" šį kartą lietuviams neparodė palankumo — nieko nerasė apie Romo Kalantos susidėginimą, demonstracijas, riaušes, suėmimus, nors visas pasaulis apie tai skelbia. Tuo reikalu buvo lankytasi redakcijoj, kalbėta su dienraščio redaktoriaus-savininko dukra, kuri tvarko žinių skyrių, tačiau kol kas nieko nelaimėta. Vasario 16 proga, atrodo, minėtos redaktorės dėka buvo atspausdintas ilgokas rašinys apie Lietuvą. Bandyta buvo ir daugiau medžiagos pateikti apie Lietuvą, Simą Kudirką, bet ji nebuvo panaudota. Galimas dalykas, reikia įjieskoti geresnį priėjimą prie šio dienraščio arba organizuoti rašymą laišku, klausiančiu, kodėl nėra informacijų apie pastaruosius įvykius Lietuvoje.

KITOS ŽINIOS. Stasio Drusko šeimėje neseniai lankėsi gandas ir paliko dukrelę — naują tautietę. — Valerija ir Antanas Motūzai praleido 8 dienų atostogas Vankuveryje, kur dalyvavo p. Motūzėnės krikštėnų Vlodo Bukausko universiteto baigimo iškilnėse. Ta proga aplankė buvusius mūsų apylinkės tautiečius p. Bielskį, Bukauskus, Gulbins ir kitus. P.p. Motūzams labai patiko Vankuverio gamta ir klimatas.

JAUNIMO KONGRESUI pasiūtą \$360, kurių \$260 surinkta iš tautiečių aukų būdu, o \$100 pridėjo apylinkės valdyba iš turimo iždo. Mūsų apylinkei buvo skirta surinkti \$800, tačiau atsirado opozicija, rinko net parašus prieš lėšų skyrimą jaunimo kongresui ir tuo būdu sumažino mūsų kolonijos duosumą.

Korespondentas

VANCOUVER, B.C.

MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ klubo metinis susirinkimas įvyko balandžio 16 d. p. Goransonų rezidencijoj, kur šeimininkai surusė ir vaišes. Valdybą išrinkti ir pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Pilibaitis, vicepirm. J. Macijauskas, sek. H. Tumaitis, ižd. A. Staliošis, parengimų vadovas L. Bielskis. Susirinkime išdalytos taurės. Už jūroje sugautą žuvį taurė teko Arūniui Sidoravičiui, už upėse ir ežeruose sugautą didžiulį žuvį — Antanui Kvietinskui. Padėkos taurė įteikta Jonui Macijauskui už pasidarbavimą klubui.

Naujoji valdyba gegužės 20 d. surusė klubo krikštynas ir pasivadinė nauju vardu: "Britų Kolumbijos Lietuvių Medžiotų ir Meškeriotų klubas Bebras". Buvo perskaitytas ir pasirašytas krikšto aktas. KLB Vankuverio apylinkės valdybos vardu pasveikino jos pirm. F. Valys. Krikšto tėvais buvo Leonardas Macijauskienė ir Vincas Skabeikis. Visi linkejo klubui sėkmės. Birželio 24 d. klubas surengė tradicines Joninės J. Macijausko sodyboje. Kor.

WINNIPEG, MAN.

LIETUVIŲ KLUBUI reikalingas prižiūrėtojas. Jo darbas — priežiūra ir valymas. Gali būti vedusiu lietuvių pora arba viengūnis. Smulkesnį informaciją galima gauti pas klubo pirm. V. Novogrodskį, Lithuanian Club of Manitoba, 240 Manitoba Ave., Winnipeg, Man. Tel. 247-6357.

PORTAGE LA PRAIRIE, MAN.

IR PAS MVS FLORIDA. Praeitą žiemą teko pabuvoti Floridoj, kur susitinkti žmonių iš įvairių pasaulio kampelių. Kai sužino, kad esi iš Kanados, pradeda klausyti apie šalį, eskimus, kurių ir aš paties nesu matęs. Dauguma žmonių klausia apie Kanadą šalį. Kaip žmonės gali gyventi tokiame šaltyje, kur pasitaiko 30—40 l. žemiau nulio? Žinoma, žmonės, nemėčiusiems sniego, gal atrodo ir baisu, bet kai Ontario tabako augintojai bijo Manitobos šalčių, tai tenka stebėtis. Apylinkėje, kurioje aš gyvenau, niekuomet nenušalo kviečiai ar kiti javai, o pas juos birželio viduryje nušalo jų aukšas — tabakas. Be to, ankstyvą rudens šalnos sugadina jų turtą — tabaką.

Pas mus jau seniai žydi įvairiausios gėlės, o platiųjų lygumų laukai sužaliuoja, auga kviečiai, miežiai, avižos, linai, saulėgrąžos, cukriniai runkeliai. Atrodo, bus geras derlius, nes oro sąlygos palankios. Matyti galvijų bandos, tūkstančiai kalakutų ir t. t. Visa tai užauga tuose šalčiuose Kanados vakaruose.

Mūsų miestelis yra 50 mylių į vakarus nuo Winnipeg, prie nr. 1 kelio. Čia sueina penkios geležinkelio linijos abiejų Kanados bendrovių. Jos įsijungia į pagrindines linijas, vedančias į Montrealį, Torontą ir Atlanto pakraščius. Kas pusę valandos ar dažniau rieda traukiniai mylios ir daugiau ilgumo. Tai Vakarų Kanados turtas — kviečiai, skubiai vežami į uostus, kraunami į laivus ir gabenami "visko pilnai" Sovietų Sąjungai bei jos satelitams. Mat, laisvas žmogus prigimama daugiau, negu vergas kolchozų baudžioj. Žinoma, tuo džiaugiasi Vakarų Kanados ūkininkai. Atrodo, jie išvalys kelių metų derlių, kuriam nebebuvo vietos sandėliuose. Tūkstančio mylių ilgio javų juostoje ūkininkau šiek tiek lietuvių, senesnės kartos imigrantų (naujų beveik nebuvo). Šiuo metu baigia jie nykti dėl senatvės, o vėlai išsikėlė į miestus.

P. Liaukevičius

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVĘJE TIKROJI SPAUDA!

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

TAUTINIŲ SOKIŲ SVENTĖS BUSTINĖ nuo birželio 1 d. veikia Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Visas šventės informacijos galima gauti nuo 10 v.r. iki 10 v.v. kas dieną tel. 476-0007 ir savaitgaliais nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.

IV TAUTINIS SOKIŲ SVENTĖS vaikų grupių registracija įvyks birželio 30, penktadienį, 5 v. p.p., International Amphitheatre, 42nd ir S. Halsted St.; 5:30 v.v. grupių rikiavimas ir 6 v. — repeticija. Liepos 1, šeštadienį, vaikų grupės renkasi generalinę repeticiją 2 v. p.p. Jaunimo grupių registracija įvyks liepos 1, šeštadienį, 8 v.r.; 8:30 v. — rikiavimas ir 9 v. — repeticija.

AMERIKOS ETNINIŲ GRUPIŲ FEDERACIJOS suvažiavime Vašingtone dalyvavo apie 50 delegatų, atstovavusių daugiau kaip 10 etninių grupių bei jų organizacijų, jų tarpe ALTOs atstovai dr. Kazys Šidlauskas ir dr. Jonas Genys. Federacija buvo įsteigta 1955 m. Pitsburge sujungti visiems svetimos kilmės amerikiečiams, kad jie gautų didesnę balse Amerikos gyvenime. Veikla pastaraisiais metais susilpnėjo netikėta federacijos pirm. Musmano mirties. Todėl šiame suvažiavime pagrindinis dėmesys buvo skirtas veiklos atnaujinimui bei organizaciniam reikalavimui. Naujuoju pirmininku buvo išrinktas teisėjas Albert Flok, vengrų atstovas iš Pitsburgo, vicepirmininku — dr. Jonas Genys.

LB INFORMACIJOS TARNYBOS pranešimu, LB darbuotojų pastangomis sibirinius tremimus bei įvykius Kaune specialiais vedamaisiais priminė keli amerikiečių laikraščiai. Birželio 15 d. Santa Monica dienraštis "The Evening Outlook" paskelbė vedamąjį "The Tragedy Of Lithuania", Niujorko dienraštis "Daily News" — "Freedom Forever", birželio 16 d. Los Angeles mieste leidžiamas pietietis Kalifornijos katalikų laikraštis "The Tidings" — "June in Lithuania".

NIUJORKIE ĮVYKUSIAME Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos (LKOPS) specialiaame centro valdybos posėdyje pranešimą padarė iš Paryžiaus atvykęs B. Šlepelytė-Venskuvienė, LK OPS atstovė Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Sąjungoje, kur jai tenka turėti ryšius su katalikėmis iš 65 pasaulio kraštų. Posėdyje nutarta ryšius su padidėjusiu religiniu persekiojimu bei paskutiniaisiais įvykiais sovietų okup. Lietuvoje išsintinti specialų bendraraštį visų kontinentų katalikų organizacijų vadovybėms. Šia proga taipgi buvo aptarti LKOPS biuletenio, tarybos suvažiavimo, veiklos istorijos išvirkioje leidinio, lėšų teikimo bei kiti klausimai. Posėdis įvyko LKOPS centro valdybos pirm. prof. dr. A. Janaičienės namuose.

AMERIKOS KATALIKŲ VYSKUPŲ KONFERENCIJOS pirm. kardinolas Krol ir tarptautinių reikalų komisijos pirm. vysk. J. Dougherty birželio 18 paskelbė maldos dieną už Lietuvos tikinčiuosius. Išsintinėta rašte jiedu priminė amerikiečiams katalikams Lietuvos 17.000 tikinčiųjų skunda Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimui, paskutiniuosius įvykius ir jaunimo protestą Kaune, ragino Amerikos katalikus visose bažnyčiose birželio 18 d. broliškai vienybės vardu jungtis maldos su Lietuvos katalikais ir lietuvių bendruomene JAV. Kardinolas Krol ir vysk. J. Dougherty taipgi prašė tarptautines organizacijas apsaugoti žmogaus teises Lietuvoje ir kituose kraštuose.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS centro valdybos Čikagoje suorganizuotas jaunųjų spaudo s bendradarbių kursas lankė 16 jaunųjų. Paskaitas skaitė "Draugo" red. kun. dr. J. Prunskis, "Naujienų" red. A. Pužauskas, literatūros kritikas A. T. Antanaitis, žurnalistai G. Galva, J. Jorūnė, J. Dainauskas ir V. Zalatorius. Kursų lankytojas už atliktus darbus buvo įteiktos simbolinės premijos iš Lietuvių Žurnalistų Sąjungos steigiamo Dr. P. Daužvardžio spaudo fondo.

Urugvajus

APIE ROMO KALANTOS SUSIDĖGINIMĄ už Lietuvos religinę bei politinę laisvę Montevideo lietuvių sužinojo iš plataus pranešimo dienraštyje "El Pais", kuris rėmėsi tais pačiais faktais, kaip ir visa laisvojo pasaulio spauda. Būdinga, kad lietuvių jaunulio susidėginimą ant maskvės propagandos kurpalio bandė užtempti Montevideo mieste leidžiamas komunistų dienraštis "El Popular", pagal kurį R. Kalanta susidėginė, protestuodamas prieš Vietnamo karą.

"AZUOLYNŲ" ANSAMBLIS ruošiasi išvykai į jaunimo kongresą ir tautinių šokių šventę Čikagoje. Pastaruoju metu "Azuolynas" turėjo du pasirodymus nelietuviams. L e n k ų klube azuolyniečiai pašoko Gyvatara, Grandinėle, Rugučius, Linėlį, Subatėlę ir padainavo keletą lietuviškų dainų. Programoje dalyvavo ir Urugvajaus folklorinė grupė. San Lorenzo parapijos šventėje "Azuolynas" urugvajiečiai zavėjo Gyvatara, Rugučius, Kubulį, Grandinėle ir Subatėlę. Azuolyniečiams kėlonės iš-

laidas iš Sao Paulo į Niujorką padengs tautinių šokių šventės rengėją, o likusią sumą tikimasi sutelkti aukomis. Kėlonėi jau auksio: Lietuvos atstovas Urugvajuje A. Grišonas 10.000 pezų, spaudo atache K. Cibiras 10.000, M. Buliauskas 3.000, kun. J. Bružikas 85.000, kun. P. Daukintis 6.500 ir E. Jusys 60.000.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ Organizacijai ir Spaudos Tarybos atstovų delegacija lankėsi pas JAV ambasadorių Argentinai John D. Lodge. Jam buvo įteiktas adresas su Buenos Aires lietuvių padėka už nuolatine paramą Lietuvos išlaisvinimo pastangoms. ALOS Tarybos delegacija sudarė pirm. A. Micūdas, sek. L. Sruoga, inž. J. Brazaitis, inž. J. Gaidimauskas, inž. A. Rastauskas ir J. Šušis. Padėkos žodį ambasadoriui J. D. Lodge už sveikinimus Vasario 16 proga ir jo palankumą lietuviams tarė pirm. A. Micūdas. Pokalbys dalyvavo ir JAV ambasados I sekr. dr. Vyt. Dambra.

AUSROS VARTU parapijos klebonas kun. J. Petraitis, MIC, su kun. J. Margiu, MIC, ir "Laiko" administratorium P. Gudulevičium, MIC, išvyko į JAV dalyvauti S. Amerikos lietuvių marijono suvažiavime. Kleboną kun. J. Petraitį, MIC, pavaduodą kun. A. Stelgila, MIC.

BUENOS AIRES provincinės sostinės La Platos savivaldybė suorganizavo meno parodą, kurioje Berisso lietuvaitė Lydija Kalibaitė — Pereira vėl laimėjo I premiją ir diplomą už piešinį "No debiste hacerte" ("Neturėjau tai daryti"). Paroda aprašė La Platos pagrindinis dienraštis "El Dia" suminėjo lietuvaitės laimėjimą ir 40.000 pezų premijos įteikimą. Lydijos tėvas Alfonsas ir Juana Kalibaitai yra "Nemuno" Draugijos veikėjai, o jos brolis Robertas šiemet baigia odontologijos studijas La Platos universitete.

Australija

SYDNEJAUS RYTINIAME DIENRAŠTYJE "The Sydney Morning Herald" birželio 2 d. juoduose gedulo rėmose baltieji augi kalba paskelbė pranešimą: "Gegužės 14 d. Kaune, Lietuvoje, susidėginė lietuvių patriotas Romas Kalanta, 20 metų amžiaus jaunuolis, protestuodamas prieš sovietinę lietuvių tautos priespaudą ir nuolatinį žmogaus teisių pažeidimą. Mes, lietuviai, latviai ir estai, lenkiame galvas prieš šį didvyrį bei kitus nežinomus kankinius, kurie Lietuvos laisvę skyrė didžiulią sąją, vietoj sovietinės vergijos pasirikdami mirti". Minėtąjį pranešimą pasirašė Jungtinių Baltiečių Komitetas.

SYDNEJAUS LIETUVIAI paskutinę pagarbą Romui Kalantai atidavė gegužės 28 d. Lidcombe Sv. Jokimo bažnyčioje, kur Mišias atnašavo ir pamokslą apie jo auką pasakė kun. P. Butkus. Pamaldose dalyvavo ramovėnai, skautai ir ateitininkai su savo vėliavomis, perrištomis juodu kaspinu. Mišių metu giedojo muz. Br. Kiverio vadovaujamas "Dainos" choras. Nors šios specialios pamaldos buvo suorganizuotos paskubomis, be pranešimo spaudoje, lietuvių susirinko beveik pilna bažnyčia.

RYSIUM SU R. KALANTOS MIRTIMI ir jaunimo demonstracijomis Kaune Melburno lietuvių nutarė stiprinti akciją už Lietuvos laisvės kovą. Grupė iniciatorių, susilaukusi ALB Melburno valdybos pritrimo, įsteigė Melburno Lietuvių Krivulės Fondą, kuriaime sutelktos lėšos bus panaudotos telegramams, petijoms, atsiskaitimams, demonstracijų plakatams bei kitoms antisovietinėms priemonėms įvairiomis progoms. M. L. Krivulės Fondo sąskaita yra atidaryta "Talkos" kredito kooperatyve. Aukas galima siųsti šiuo adresu: Lithuanian Coop. Credit Society Talka, Box 4051, G. P. O. Melbourne 3001. Fondo aukų lapais jau pirmą dieną buvo surinkta \$130.

Italija

LIETUVOS DIPLOMATIJOS SEFAS S. Lozoraitis pasiuntė specialų raštą Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimui, primindamas Lietuvos katalikų petiją, sovietų vykdomą žmogaus teisių deklaracijos laužymą, tragišką jauno patrioto Romo Kalantos mirtį ir jaunimo demonstracijas prieš Lietuvos okupaciją. S. Lozoraitis prašo sekr. K. Waldheimą apsaugoti Lietuvos jaunimą ir visą lietuvių tautą nuo galimų represijų — mirties bausmių, tremimų, kalnimo koncentracinėse stovyklose.

Vokietija

SKAUTAI IR SKAUTĖS atgaivino rotatorium spausdinamą savo laikraštį "Gairėles". Jį leidžia Vydūno skautų vyčių būrelis, redaguoja Petras Verselis. "Gairėlių" adresas: 684 Lampertheim - Huettelfeld, Romuva, W. Germany.

VLB MIESAU APYLINKĖS naująją valdybą sudaro: pirm. Kl. Zakis, vicepirm. ir ižd. Ant. Banaitis, sek. J. Vėnys. Kontrolės komisijon buvo perrinkti H. Zakienė ir Ant. Laukaitis. Narių susirinkime buvo nutarta, be solidarumo įnašo, kas mėnesį mokėti po markę ar daugiau. Šios palidomos pajamos bus skiriamos apylinkės reikal

PROF. E. F. SHEFFIELD

Kanadoje universitetais yra vadinamos visos švietimo įstaigos, kuriose tęsiasi mokslas po gimnazijos. 1969 m. Kanadoje buvo 63 tokios švietimo institucijos. Keturiolika jų buvo tampriai susijusios su kitais universitetais ir dėl savo laipsnių susitarė su jais. Dėlto tiksliau yra kalbėti apie universitetų grupes, negu pavienius universitetus. Tokių universitetinių grupių buvo 49, kurių 23 turėjo daugelį fakultetų.

Kanada yra didelis kraštas, suskirstytas į dešimtį provincijų ir dvi teritorijas. Pagal Britų Šiaurės Amerikos įstatymą, švietimo reikalai priklauso provincijoms. Vidutiniškai tenka po vieną universitetą kiekvienai provincijai. Daugiau jų yra tankiau gyvenamose vietovėse (pvz. Ontario provincijoje — 16).

Universitetai buvo įsteigti anglų ir prancūzų kultūrų įtakoje. Labai mažai yra universitetų, kuriuose yra patenkinamos abi kultūros ir dalykai dėstomi abiem kalbomis. Universitetų charakteris priklauso nuo to, kas universitetą įsteigė ir kokia įtaka jo iš vietinės visuomenės. Daugelį universitetų įsteigė religinės bendruomenės. Kai kurie jų jau atsispalaidavo nuo tų ryšių, o kiti dar ir dabar jų laikosi. Kitus universitetus įsteigė provincinės valdžios arba vietos visuomenė be jokio specialaus ryšio su Bažnyčia ar valstybe.

Nors augstesniojo mokslo institucijos prancūziškoje Kanados dalyje pradėtos steigti 17 š. pradžioje, tačiau dauguma jų atsirado 19 š. Prof. R. S. Harris, Kanados augštojo mokslo institucijų pagrindinis istorikas, yra pastebėjęs, kad Kanados prancūzų augštojo mokslo įstaigos buvo įsteigtos paruošti kunigam, advokatam, gydytojui ir, žinoma, didele dalimi išlaikyti prancūzų kalbai, kultūrai, katalikų tikėjimui.

Angliškoje Kanados dalyje kolegijos buvo įsteigtos tik 18 š. pabaigoje. Jos paruošdavo dvasiškį ir visuomenės vadus, o taip pat palaikė grynai anglosaksiską kultūrą pagal britų tradicijas, kaip atnamą prieš naujai atsiradusį nepriklausomą Jungtinių Amerikos Valstybių įtaką.

Pirmoji Kanados augštoji mokslo įstaiga buvo įkurta įėjutį 1635 m. Kvebeko mieste. Kaikas abejoja jos mokslo lygiu

pirmaisiais metais. Visdėlto 1665 m. kankurie mokslai jau buvo augstėsi už vidurinės mokyklos lygį.

1789 m. karūnos vardu įsteigta anglikonų mokslo institucija — King kolegija Widsore, N. S. Tai buvo viena iš kelių King kolegijų, įsteigtų Suvenytosios Imperijos lojalistų, t. y. britų piliečių, kurie pasitraukė iš Naujosios Anglijos Amerikos nepriklausomybės metais ar kiek vėliau, kad galėtų gyventi po britų vėliava. Kita King kolegija buvo įsteigta 1800 m. Frederichtone, N.B., o 1827 m. Toronte. Iš pastarosios išaugo Torontono universitetas Ontarrio provincijoje (anuomet vadinosi York Upper Canada provincija).

Anglikonų institucijos buvo išskirtinės, tad nenuostabu, kad kitų tikėjimų žmonės norėjo savo mokslo institucijų. Baptistai įsteigė Akadijos kolegiją 1839 m. Wolfville, N. S., o metodistai — Mount Allison kolegiją 1843 m. Sackville, N. B., angliai katalikai — Sv. Dunstano kolegiją 1850 m. Charlottetown, P. E. I., Sv. Marijos kolegiją — 1802 m. Halifaxe, N.S., ir 1853 m. — Sv. Pranciškaus Ksaverio universitetą Antigonish, N. S. Vėliau įsteigtos papildomos anglikonų institucijos: Bishop's kolegija — 1845 m. Lennoxville, Kvebeko provincijoje, Sv. Jono kolegija — Winnipege 1849 m., Trinity kolegija Toronte — 1852 m., Huron kolegija Londone, Ont. — 1863 m. Presbiterininkai įsteigė Queen kolegiją Kingstone, Ont., 1841 m.

Tame laikotarpyje įsteigė nepriklausomi nuo Bažnyčių šie universitetai: 1818 m. Dalhousie — Halifaxe, 1829 m. McGill — Montrealyje.

Buvo minėtos pirmosios prancūzų kolegijos Kvebeko provincijoje. Po jų sekė kitos. Be to, abiečiai ir prancūzai kanadiečiai įsteigė mažas kolegijas kitose Kanados vietovėse: Sv. Juozapo kolegija Otavoje 1848 m. (sekančiais metais pakeitė vardą į Bytown), 1855 m. Sv. Bonifacio kolegija St. Boniface, Manitoboje, 1899 m. Sacre-Coeur kolegija Bathurst, N. B., 1864 m. Sv. Juozapo kolegija Memramcook, N. B., 1890 m. Sv. Onos kolegija Church Point, N. S. (Šio rašinio autorius dr. Sheffield yra pedagogikos profesorius Torontono universitete).

Canadian Scene

Atsiųsta paminėti

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 2, kovas-balandis. Red. Juozas Zygas, 7234 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Karys nr. 2 ir nr. 3, vasaris ir kovas. Lietuvių karių-veteranų mėnesinis žurnalas. Administracijos adresas: Karys, 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

Baltic Material in the University of Toronto Library. A Bibliography compiled by Elvi Aer, Betty McKinstry, Vida Moekus, Emilija Ziplans. Printed for the Association for the Advancement of Baltic Studies and the University of Toronto Library by the University of Toronto Press, 1972.

Saltinis nr. 2, balandis. Religinės ir tautinės minties žurnalas, leidžiamas Sv. Kazimiero Sąjungos ir Tėvų marionų, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Britain.

Laivas nr. 4 ir nr. 5, balandis ir gegužė. Religinio ir tautinio gyvenimo mėnesinis žurnalas. Leidėjas — marionų visuomenė, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Mūsų žinios nr. nr. 5, 6, 7, 8, 9 ir 10. Čikagos lietuvių įėjutį dvasiaitinis veiklos biuletenis. Ats. red. — Algimantas Kezys, SJ, red. — Danutė Vakarė, administratorius — Petras Kleintotas, SJ. Adresas: 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

LENA VALAITYTĖ, pramoginės muzikos solistė, išgarsėjusi V. Vokietijos visuomenėje, atliko programą tautinių šokių šventės užsienio šokėjų koncerte Čikagoje, Augštesniosios Marijos Mokyklos salėje, liepos 1, šeštadienį, 8 v.v.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Melstriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras", pasirodusi keliauti autobusu į tautinių šokių šventę Čikagoje

SIMTMEČIO KETVIRČIO SUVESTINĖ

Baltiečių tremties literatūra

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Lietuvių stiprybė

Kur slypi tikroji lietuvių tremties literatūros stiprybė? Apibendrinamas aš drąsiai teigčiau, kad lietuviai turi gerą konservatyvių ir tradicinių rašytojų dalį, kurie atstovauja, pasakytume, tai sodriajai literatūros dirvai, taip reikalingai ambicingiems poesiškiams, tačiau patys originaliausiai lietuvių autoriai yra tikrai nuostabūs ir kartais atskleidžia net universalias žmonijos tiesas. Tai galima pasakyti apie poeziją, prozą, dramą ir literatūrinę kritiką.

Mes jau trumpai aptarėme augstą lietuvių literatūros kritikos lygį ir jos plotmę. Atrodytų logiška, kad tremties dramaturgija, pergyvenę groteskinių ir skaudžių emigracijos priešingybų interpretavimo galimybes, pasireikštų ne herojiškos, bet daugiau absurdiškos aplinkybės, tokiu būdu atskleidžia baltiečių problemas panašiai, kaip vakariečių teatre, kur akcentuojama beprasmybė. Nei latvių dramaturgai, kaip Martinis Ziverts, Anslavs Eglitis, nei estai Bernard Kangro, Ilma Külvēt nepajėgė pakankamai atsispalaiduoti nuo konvencinio teatro, kad galėtų tai pasiekti. Čia kaip tik ir slypi lietuvių dramaturgų Kosto Ostrausko ir Antano Skėmos originalumas, kurie toje dvasioje sukūrė kelą savo dramų. (Čia skliaustuose būtų galima paminėti, kad panašiu naujovių yra pasiekta sovietinėje estų dramoje, Artur Aliksa ir Paul—Eerik Rummo kūriniuose bei sovietinės Lietuvos teatre — Juozo Grušo ir Kazio Sajos dramose).

Stipriausia — poezija

Zinoma, lietuvių poezijos žanre pasireiškia stipriausiai, ką jau patvirtina ir tai, kad Silbajoris įjungia 8 poetus į keturiolikos išskirtinų tremtinių rašytojų tarpą, kuriuos jis aptaria anglų kalba. Nors ir yra aktyvių poetų, gimusių dar 19 šimtmetyje, ir keletas gimusių 1902 — 1907 m. laikotarpyje (jų tarpe Jonas Aistis ir Bernardas Brazdžionis), visdėlto bent pašaliečiai atrodė, kad įjymiausi laimėjimai buvo pasiekti poetų, priklausančių sekantiems dviem kartom, tiksliau tariant, gimusių 1910 — 1917 arba 1920 — 1927 metų laikotarpiuose. 1910 — 1917 m. gimusių tarpe sutinkame Henriką Radauską, Juozą Kėkštą, Kazį Bradūną ir Jurgį Blekaitį. Mano nuomone, surinkta Radausko poezija ir kukliai pavadinta "Eilėrašciais" (Čikaga, 1965) yra iš visų lietuvių tremtinių poetų kūrybos pats tobuliausias ir universalias tiesas nuskaidrinęs poezijos tomas. Kalbant visiškai atvirai, aš bent netikiu, kad jam prilygtų kuris latvių arba estų emigrantas poetas, nors jų tarpe yra tokie žymūs kūrėjai, kaip Marie Under ir Gunars Salinš. Nemanau, kad jų visuotinę pokarinę kūrybą būtų galima gretinti su plonais Radausko rinkiniais, kurie sudaro didžiulį jo eilėraščių, kaip "Strėlė danguje" (1950), "Žiemos daina" (1955), "Zaibai ir vėjai" (1965). Tai eilėraščiai, turį visus klasikinio kūrinio ženklus, gimę II pasaulinio karo pragare ir pokariu metų chaose, kuriuos Radauskas praleido dirbdamas daugiausia prastu darbininku vienoje Čikagos didžiulėje universalinėje krautuvėje. Susižavėjimas Pasternaku, Mandelstamu ir Julian Tuwimu dar labiau padėjo šiam žymiam lietuvių poetui surasti savo paties poefinį balsą, kuris pasirodė pilnas dinamikos, sąmojaus ir originalumo, lyg nepalietas to romantiško

troškimo išpažinti poeto vidų draskančias abejones. Antanas Vaičiulaitis visiškai pagrįstai teigia: "Iš visų jau Lietuvoje žinomų poetų Henrikas Radauskas po karo prasiveržė į viršūnes su strėlės staigumu ir tikslumu".

Kazys Bradūnas

Savo charakteriu Kazys Bradūnas yra visiškai skirtingas, nors irgi yra gimęs tame pačiame dešimtmetyje kaip Radauskas, būtent, 1917 m. Bradūnas, kurio veikla susijusi su "Aidu" ir "Literatūros Lanku" žurnalu, "Draugo" dienraščio (informacinio leidinio) ir lietuvių tremties poezijos antologijos redagavimu, — pajėgė išiešti devyntos poezijos rinkinius, kurių žymiausias galbūt turėtų būti liaumi abudu paskutiniai: "Sonatos ir fugos" — susitikimai su Ciurlioniu (didžiausiuoju Lietuvos dailininku; 1967m.) ir "Donaicchio kapas" (buvusio didžiausio lietuvių poeto prieš Radauską; 1970 m.). Reikia lakios drąsos ryžtantis įsijausti į savo tautos didžiulius genialius. Bradūno, kaip redaktoriaus, veikla prilygsta estų rašytojo Bernard Kangro ir iki tam tikro laipsnio latvių autoriaus Teodors Zeltinš darbams, kurie abu yra gimę tame pačiame dešimtmetyje, kaip ir Bradūnas.

Paralėlės

Stabtelėjus prie dvidešimtųjų metų gimimo poetų, pirmiausia krinta į akis faktas, kad lietuvių ir estų poetai debiutavo žymiai anksčiau, negu tos pačios kartos latvių poetai. Alfonsas Nyka-Nilūnas, Henrikas Nagys, Vladas Slaitas, Jonas Mekas ir Liūnė Sutema yra gimę 1920 — 1927 m. laikotarpyje, bet visi debiutavo 1946 — 1955 m. laikotarpyje. Tą patį galima pasakyti ir apie estų poetus Kalpi Lepik, Ilmar Laaban, Harri Asi, Raimond Kolk ir Ivar Gruenthal, gimusių 1920 — 1924 m. laikotarpyje, kurie išleido savo pirmuosius rinkinius 1946 — 1951 m. laikotarpyje. Palyginimui, nė vienas iš dvidešimtųjų metų gimimo vyraujančių latvių poetų nepajėgė išiešti savo pirmųjų rinkinių 1940 m., nes Velta Snikere, Linards Tauns, Gu-

nars Salinš, Aina Kraujiete ir Andrejs Pablo Mierkalns išspausdino savo pirmąsias knygas tik 1950 — 1963 m. laikotarpyje. Kokios bebūtų šio nedidelio išsiskyrimo priežastys, visose trijose kalbose ši karta iš tikrųjų pasižymi savo pagrindiniu atsilaujinimu. Ryškiai pastebima, kaip šių poetų tremties ir jų naujos aplinkos patyrimai karū panaudojami. Nyka-Nilūnas ir Nagys nuodugniai įjėškio šių laikų žmogaus atsiskyrimo priežasčių universalios prasmės, o Algimantas Mackus taip beįieškodamas prieina prie beviltiško logiško išvado, bet jis jau priklauso sekantiems kartai. To intensyvaus lietuvių domėjimosi mirtimi ir niekybe, beįieškant naujų gyvenimo prasmų, nerandame atitinkamos paralelės nei latvių nei estų poezijoje.

Lietuvių gėlmė

Nors ir turime labai įjymių Vinco Ramono, Algirdo Landsbergio, Jurgio Jankaus, Mariaus Katiliško, Vytauto Janavičiaus, Kazimiero Barėno, Alvyzo Barono ir Birutės Pūkelės vičiūtės romanų, tačiau atrodo, kad novelė labiau atitinka lietuviškąjį pasakojimo genį. Kaip tik šiame žanre tokie puikūs rašytojai, kaip Jurgis Savickis, Antanas Vaičiulaitis, Pulgis Andriusis, Petronėlė Orintaitė, Ignas Seinius ir Liudas Dovydėnas pasiekė savo įjymiausių laimėjimų. Šioje paskaitoje nėra vietos platesnei jų veiklų charakteristikai.

Pagaliau tenka pažymėti, kad katalikiškoji įtaka yra iš dalies prisidėjusi prie to, kad savo kokybe išsiskirtų geriausiai lietuvių tremties literatūros visų žanrų kūriniai. Tas teigimas galioja ir tų autorių kūriniams, kurie jau ir nebuvo praktikuoją katalikai, kaip pvz. Radauskas.

Apskritai, lietuviškas realizmas turi tendencijos tapti simboliu, išsiskirdamas savo giliai sukrečiančiomis metafizinėmis įtamptomis. Čia, atrodo, mistiizmas lengvai pasiekiamas arba persiklaidina į mitologinį pasaulį. Pagrindinių gyvenimo klausimų iškėlimu pasižymi pvz. Ostrauskas — dramoje, Nyka-Nilūnas ir Mackus — poezijoje, o Landsbergis ir Skėma — prozoje.

Vertė A. Bajorinas

Papildymai lietuvių kalbos žodynui

ALGIRDAS GUSTAITIS

geltongalvė — paukštis, žuvis ar koks kitas gyvūnas su geltona galva. Stikliniame inde plaukioji did geltongalvi žuveli auksiniai pele-kais, mėlynom uodegaitėm. Zalmar-gių karvių yra daug, bet geltongal-vės nebuvau matęs. Jie atsineši geltongalvių margučių. Paisytame vai-kams filme šokinėjo geltongalvės, žaliagalvės gėlytės.

geltongalvis — paukštis, gyvulys geltona galva. Aš turėjau juodgal-vių ir geltongalvių karvelių. Visi mano geltongalviai yra verstiniai. Paukštukas buvo, rodos, pilkas, bet geltongalvis. Laukiniai, pamatę geltongalvi aviną, jį globojo kaip šven-tąjį. Tai kas, kad geltongalvis ka-tinas, vistiek bjaurus, nes gauda ma-žius paukščiukus.

geltongai spauda — spaudos var-das neverta spauda. JAV-se ne tik leidžiama geltonosios spaudos, bet ji net gana neblogai gyvuoja. Demo-krafinės šalyse komunistai stengia-si leisti savo geltonąją spaudą ir ja tūlus apgauna, sukvailina. Pigios rū-šies demagoginė spauda yra gelton-joji spauda.

giedrius — šviesus, malonus, bi-čiuliškas. Tikrai, jį giedrius visais atžvilgiais. Giedrius, ne giedrius, o susirgo ir tiek. Diskusijoje antai an-buvo šauklus, rėklus, įkyriai grubs, gi tas buvo ramus, pasirodė esąs ge-

rai išsilavinęs ir plačiai apsiskaitęs, tikras giedrius.

gilija — gili vieta. Vyrai traukė upe brėdinį iki pažastų, bet staiga paniro, nes įjengė į staigią giliją. Ko-kia tenai gilija, jei antys pėsčiomis perbrenda. Ežerų gilijose laikosi di-džiios žuvis.

gira — kurs per daug giriasi ar giria. Neimčiau jos žodžių už tikrą pinigą, nes ar kada girdėjote, kad kuris vyras jai pasipiręs. Jis kvaišas gira, juk girdėjome, kaip vienapusiš-kai palaiko kaiuriuosius ir gal net komunistus, tarsi džiaugtųsi savo ir mūsų tautos pavergėjais. Tasai kny-gų apžvalgininkas yra vienašališkas savo politinės grupės gira, piktai ir neteislingai puolantis ne jų spar-nui prikausantiems.

girginti — ką išgąsdinčiai ar negražiai prajuokinti. Nevalyi vai-kėzai puolėsi merginų girginti, bet jos nusisipjuovusios nusisuko. Rugi-ąpjūte vyrai pagirgino merginas.

girisnis — lietuvis partizanas, tą vardą įgavęs nuo II pasaulinio karo kovose prieš bolševikus ar kitokių lietuvių tautos priešin. Lietuviai gi-riniai nesibijojo kautis vienas prieš dešimt okupantų ar išgami, ir lai-mėdavo. Tysoti liko lietuvių partiza-nų arba girinių nudėtas visas rusų desantininkų būrelis, naktį išmestas pamiškėje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BOSTONO TAUTINĖS SAJUN-GOS NAMUOSE gegužės 27 d. buvo pagerbtas poetas Stasys Santvaras amžiaus 70 metų ir kūrybinio darbo 50 metų dvigubos sukakties proga. Rengėjų komiteto pirm. inž. R. Veitui tarus įvadinį žodį, programai va-dovavo humoristas Antanas Gustaitis. Sukaktuvininko gyvenimo ir kū-rybos kelią nušvietė iš Montreallio atvykęs poetas dr. Henrikas Nagys. Plošta S. Santvaro eilėraščių deklamavo aktorai iš Čikagos Jonas Ke-lečius ir Stasė Kielaitė-Kelečivie-nė. Sukaktuvininką sveikino Rašy-tojų Draugijos pirm. Leonardas Andrieus, LB apygardos pirm. An-tanas Skudžinskas, neolituany sky-riaus pirm. Jurgis Lendraitis, jaun-i-mo vardu — studentė Birutė Ke-lečjurgytė. Daug sveikinių buvo gau-ta raštu. A. Skudžinskas sukaktuvi-ninką apdovanojo Lietuvos trijų pre-zidentų medaliu, J. Lendraitis — al-bumu. Padėkos žodyje S. Santvaras apžvelgė dabartinius mūsų gyveni-mo neramus laikus ir ieškė vilti, kad niekas neįstengt sunaikinti tėvy-nėje ir išelivijoje esančių kūrėjų lie-tuviškosios dvasios gyvybingumo.

STEPO ZOBARSKO leidykla "Ma-nyland Books" Niujorke išleis Ma-rijos Saulaitytės eilėraščių rinkinį "And You". Įvadą parašė Farleigh universiteto literatūros prof. dr. Charles Angoff. Lietuvių kalba M. Saulaitytė yra išleidusi du rinkinius — "Kai mes nutilam" ir "Viena saulė danguje". Eilėraščių anglų kalba ji yra pradėjusi rašyti dar būdama gimnazijoje. Vėliau jos angliškų ei-lėraščių yra paskelbęs trimėseninis literatūros žurnalas "The Literary Review".

ČIKAGOS LIETUVIŲ TAUTI-NIUOSE Namuose tapybos darbų pa-rodą turėjo dail. Vladas Vaitiekū-nas, kuris yra pasirinkęs istorinės dailės žanrą. Parodoje išstatyti pa-veiksiai atskleidė XIII-XV š. Lietu-vos pilis, riterius, kunigaikščius, pa-goniskų tų laikų papročius. Parodą "Naujienose" recenzavęs dail. Mi-kas Šileikis konstatuoja ekspresio-nistinį dail. V. Vaitiekūno kūrybos pobūdį, bet nusiskundžia žmonių su-karikatūrinimu, vėind neįsibaigtumu, proporcijos stoka tarp žmonių figū-rų ir piliių griuvėsių. Jo teigimu, ge-riaisi dail. V. Vaitiekūno darbai šio-je parodoje buvo Radvilų sostinė "Miras", "Vilnius" — Gėdimino pi-lis", "Biržų pilis". Istorinės temas papildė keli gamtovaizdžiai ir akri-kalia atlikti dekoratyviniai paveik-s-lai.

EUROPOS LIETUVISKŲJŲ STU-DIJŲ XIX savaitė siemiet bus liepos 17-23 d.d. Rottenburgo vyskupijos katalikų akademijoje, 7000 Stuttgart-Hohenheim, Paracelsus Str. 91. Sa-vaite rengia Vokietijos lietuvių vi-suomeninės organizacijos, globajo-mos Vokietijos Lietuvių Bendruome-nės. Programom traukta eilė dėmosi verty paskaitų: prof. dr. A. Rukšos iš Augsburg — "Nūdienės Lie-tuvos švietimo problemos", kun. R. Krasausko iš Romos — "Katalikų Bažnyčios vaidmuo ir būklė Lietu-voje ir Lenkijoje", dr. O. Vyšniaus-kiens iš Švedijos — "Lenkijos lie-tuvių gyvenimas, jų požiūris į šian-dieninę Lietuvos būklę ir išiešvius lietuvių", kun. prof. L. Budrecko iš JAV — "Juozo Naujalo muzikinė veikla" (skaitys kun. K. Senkus), kun. B. Liubino iš Kaiserslauterno — "Vokietijos LB istorinė apžvalga", kun. prof. dr. P. Rabikausko iš Ro-mos — "A. a. prof. dr. Zenonas Ivinskis", kun. prof. dr. J. Juraicchio iš Sveicarijos — "Tautiškuomo ir re-ligijos santykis", dr. J. Norkaičio iš Stuttgarto — "Pirmoji Lietuvos res-publikos konstitucija", R. Garba-čiauskaitės iš Sveicarijos — "Spor-tas, tauta, individas". Ilgą paskaiti-ninkų sąrašą užbaigia chemikas prof. R. Vaišnys iš JAV, kurio pa-sakitos tema dar nėra žinoma. Pra-nešimą apie jaunimo kongresą ir tautinių šokių šventę Čikagoje pa-darys A. Balkus iš Stuttgarto ir A. Hermanas iš Muencheno. Tradicinė "Tėvynės valandėlėje" kalbės dr. K. J. Ceginas iš Švedijos tema "Laisvės kovos pokario Lietuvoje", koncertinę programą atliks sopranas B. Gailiūtė-Spies iš Belgijos. Numatomas ir atskiras koncertas, kuria-me dalyvaus B. Gailiūtė-Spies su JAV lietuvaite pianiste R. Lampsaityte.

JAUNIMO MENO PARODĄ Los Angeles mieste, Sv. Kazimiero para-pijos salėje, surengė LB jaunimo sekcija. Parodoje su paveiksiais da-lyvavo Rasa Arbaitė, Stasys Pinkus, Vytautas Sakalauskas, su batika — Rasa Matulaitė, su paveiksiais ir keramika — Birutė Safrončkaitė, su paveiksiais ir skulptūromis — Saulius Stančikas, su foto darbiais — Danutė Barauskaitė, Jonas Grigaitis, Giedra Gustaitytė, Stasys Pinkus, Kęstutis Reivydas, Teresė Rudevi-čiūtė, Vincas Stokas ir Rimantas Zu-kas.

JURGIO GLAUDOS naujausias romanas "Sunkiausiu keliu" jau ren-kamas Čikagoje, M. Morkūno spaus-tuvėje. Romane atskleidžiamas ne-priklausomos Lietuvos 1918 m. pa-baigos ir 1919 m. pradžios laikotar-pis, savanorių telkimas, Mykolo Sle-ževičiaus bei jo artimųjų bendradar-bių vaidmuo, anuometinė Lietuvos vidaus ir tarptautinė būklė. Romano leidėjas — Dr. Kazio Griniaus Fon-do valdyba.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ LIETUVOJE VIEŠEJO R. Vokietia-joje gyvenanti knygų vertėja Irena Breving, kurios dėka vokiečiai buvo supažindinti su M. Sluckio, I. Mero, V. Žilinskaitės, V. Sirijos Giros ir kitų lietuvių rašytojų kūriniams. Irena yra gimusi 1924 m. Kybartuose, ketverius metus lankius Kauno "Auš-ros" mergaičių gimnaziją, lietuvių kalbos kursą iškliausius R. Berlyno Humbolt universitete pas prof. W. Falkenhaną. Lietuvių rašytojų kūri-nius ji verčia iš lietuvių kalbos vo-kiečių "Aufbau" ir "Volk und Welt — Kultur und Fortschritt" leidyk-loms. Lig šiol didžiausio dėmesio su-silaukę jos išverstas M. Sluckio ro-manas "Laiptai į dangų" ir represen-tacinė lietuvių apsakymo antologija "Zuvys neturi atminties". Neseniai buvo išleistas jos išverstas V. Sirijos Giros romanas "Voratinkliai draikies be vėjo". Irena Breving leidykloms jau yra įteikusi M. Sluckio "Adomo obuolių", A. Bieliausko "Kauno roma-ną", rinktinę "Lietuvių liaudies pa-sakos" ir šiuo metu verčia naujausią J. Avyžiaus romaną "Sodybų tuštė-jimo metas".

VILNIAUS UNIVERSITETO filo-logijos fakultetą baigė 1947 m. Baku mieste gimęs azerbaidžianietis Vagi-fas Arzumjanovas, diplominiam dar-bui pasirinkęs V. Krėvės-Mickevi-čiaus kūrybą ir jo veiklą Azerbai-džane. V. Arzumjanovas, Azerbaidžano Mokslo Akademijos aspirantas, da-bar Vilniuje ruošia disertaciją apie Azerbaidžano ir Lietuvos literatū-rinius ryšius. V. Arzumjanovas į savo gimtąją kalbą yra išvertęs A. Vie-nolio, R. Lankausko apsakymų, ruošiasi versti A. Bieliausko romaną "Mes dar susitiksim, Vilma!".

LENINGRADO LEIDYKLA "Muzi-ka" rusų kalba išleido folkloristo Ze-nono Slaviūno polifoninės sutartinės -daugiabalsės lietuvių liaudies dai-nos". Leidinys turi tyrinėjimų, pa-vyzdžių ir komentarų skyrius. Auto-rius pabrėžia, jog epizodiškai pasi-reiškiančių paralelinių sekundų są-skambį galima rasti ir kitų tautų daugiaubalsėse dainose, tačiau nei artimieji, nei tolimieji Lietuvos kai-mynai neturi sutartinių su ištisai einančių sekundiniu sąskambiu, ku-ris yra būdingas tik lietuviams. Rem-damasis muzikologijos ir archeologi-jos lyginamaisiais duomenimis, Z. Slaviūnas spėja, jog sutartinės muzi-kinio požiūriu galima nukelti net į priešistorinius laikus.

SEPTINTASIS "GINTARINĖS TRIUBOS-72" metinis konkursas bu-vo surengtas Kaune. Estradinių or-kestrų grupėje šeštą kartą I vietą ir konkurso didįjį prizą laimėjo M. Ta-mošiuo vadovaujama Kauno dirb-tinio pluošto gamyklos "Oktava", II v. — latvių orkestras iš Siguldos, III v. — Vilniaus radio dailių gamyk-los orkestras. Estradinių ansamblių grupėje I vietą ir mažasis konkurso prizas teko Talino "Baltikai", II v. — Klaipėdos statybos tresto "Žeru-čiai", III v. — Kauno šiluminių tinklų ir latvių Abazio kolchozo sa-veivieklinskams. Geriausios dainin-čės vardą išsikovoją kauniečių "Ok-tavos" sol. J. Miščiukaitė, pakarto-dama pernai pasiektą laimėjimą, ge-riausio dainininko — klaipėdiečių "Žėručio" sol. S. Donskovas. Spe-cialų prizą už geriausią lietuvių liau-dies dainos atlikimą gavo Maskvos estradinis instrumentinis ansamblis.

GABRIELIAUS LANDSBERGIO-ZEMKALNIO "Raštus" jo 120-tųjų gimimo metinių proga išleido "Va-ga". Leidinį paruošė A. Žirguly, ap-šipavidalino dail. V. Bačėnas, įvadinį straipsnį "Zemkalnis ir teatras" pa-rašė P. Česnuoliūčiūtė. "Raštuose" pateikiama Zemkalnio populiarioji drama "Blinda, svieto lygintojas", keletas kitų scenos veikalų, pluoštas straipsnių teatro klausimais ir atsi-minimų.

KAUNE BUVO SURENGTAS Lie-tuvos saviveiklinių filmų XIV festi-valis, kuriame geriausiu dokumenti-niu filmu vertintojų komisija pri-pažino V. Laumakio vadovaujamus Kėdainių "Mėgėjo" studijos "Bega-linę vagą", geriausiu vaidybinio fil-mu — Panevėžio "Akordo" studijos "Vieną vakarą..." Festivalio diplo-mus ir prizus taigai laimėjo Kauno "Bangos" studijos filmai "Dviese ant parketo", "Antena saloje", vil-niečių vyro ir žmonos D. A. Jonučių — "Pasaka apie Žilviną", o geriau-sio dailininko vardą multiplikaci-niuose (pieštuose) filmuose išsko-vojo kauniečiai A. Deltuva.

JONĀ AVYŽIŲ amžiaus penkis-dešimtmečio proga specialiu jo kū-rinijų vakaru pagerbė Vilniaus uni-versiteto studentai. Po gausių svei-kinimų ir linkėjimų jie skaitė iš-traukus iš romanų "Kaimas kryž-kelėje", "Sodybų tuštėjimo metas", J. Avyžiaus studentus supažindino su savo naujoju kūriniu "Karaliaus akiniai".

JUSTINO MARCINKEVICIAUS poezijos rinktinę "Skrandantios pu-šys", estų kalbon išverstą lietuvių literatūros propaguotoją M. Lodus, išleido "Eesti raamat" leidykla Ta-line.

"VAGOS" LEIDYKLA baigia ruoš-ti spaudai 1964 m. automobilio ne-laimėje žuvusio čikagiečio poeto Al-gimanto Mackaus eilėraščių rinktinę "Poezija".

V. Kst.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

KILMONYTE ČIKAGOJE

Montrealyje gimusi lietuvaitė filimų ir televizijos aktorė Rūta Leckilmonytė birželio mėnesį porą savaitę praleido Čikagoje, kur vadovavo Hinsdale priemiestio bendruomenės teatro pastatymams. Dirbdama beveik išimtinai su amerikiečiais mėgėjais, ji savo valdybinio talento toli prašoko visus. Spektaklius ypač gausiai lankė Čikagos ir apylinkių lietuviai. Po spektaklių Rūta nekarta lietuviams tardavo šilą lietuvišką žodį. Turėdama laisvo laiko, aktorė aplankė Jaunimo Centrą, kurio direktorius yra Rūtos dėdė kun. J. Borevičius, aplankė taip pat "Draugo" redakciją, o jos spektaklių mačiusiam Lietuvių Fondo steigėjui A. Razmai pažadėjo padėti ir Lietuvių Fondui. Amerikiečių spauda ir televizija Rūtai teikė daug dėmesio. Vienas iš populiariųjų dienraščių "Sun-Times" bendradarbių Irv Kupcinet, kuris rašo tik apie garbusius meno, politikos bei visuomenės žmones (artimas draugas Romoje gyvenantis vysk. Marcinkevičius), Rūtai skyrė dalį laiko savo vedamoje televizijos programoje. Vis buvo pabrėžiama Rūtos lietuviška kilmė ir anas įdomus faktas, kad prieš eilę metų ji sugebėjo atsivėžti savo močiutę iš anapus geležinės uždangos. Amerikiečiai to fakto neužmiršta.

LIKVIDUOJASI MARIJONAI?

Prie Hinsdale, kur valdino Rūta Kilmonytė, stovi buvusios lietuvių marijonų seminarijos rūmai, supami gražių sodų bei pievų. Kiek čia būta lietuviškų gegužinių, išvykų! Vasaromis kryžiaudavo lietuviai berniukai, suvažiuodami į Tėvų marijonų vadovaujamą vasaros stovyklą. Dabar gi iš neoficialių šaltinių teko sužinoti, kad tie dideli rūmai su koplyčia, sporto sale ir kitais įrengimais bei tikrai viliojančia aplinka jau yra parduoti svetimamui rangovui, prieš keletą metų nupirkusiam buvusio marijonų ūkio žemei. Jei tai tiesa, lietuviai neteks gražios, ramios vietos, kuri taip buvo mėgstama. Sakoma, kad pardavė Hinsdale, lietuviai marijonai nori stipriai išskirti Marianopolį. Apie pastarojo įtaką buvusiem į auklėtiniams lietuviams kunigams bus užuominų reportażuose iš kelionės po Pensilvaniją.

ISSIKĖLĖ MUZ. ARMONAS

Aštuonerius metus išgyvenęs Čikagoje, muz. P. Armonas su žmona sol. J. Armoniene išsikėlė į Rochesterį, kur gyvena jų dukra. Muz. P. Armonas ir Čikaga buvo pakviestas mirus muz. Stepui Sodeikai. Jis tada perėmė abi a. s. Sodeikos turėtas pareigas: vargonininkavimą Sv. Kryžiaus bažnyčioje ir "Dainavos" ansamblio vadovavimą. Ypač su "Dainavos" ansambliu atliko eilę idomių pastatymų. Tai liks įrašyta išelvisos lietuvių kultūros istorijai. "Dainavos" ansamblis dabar įteko naujo, jaunesnio dirigento. O gal jau ir turi, tik dar oficialiai neskelbia? Ansambliui labai reikia atsijauninti tokiomis veidais, kokie sudarė daugumą a. s. Sodeikos laikais. Blogiau su vargonininkais. Kaip teko iš prof. J. Žilėvičiaus patirti, Sv. Kryžiaus parapija jau nebesamdyanti vargonininko muz. P. Armono vietoje. Lygiai kaip nebeturi vargonininko seniausią Či-

kagoje liet. Sv. Jurgio bažnyčia Briedgeporte, kur dar tik prieš 20-18 metų giedodavo vienas geriausių tuometinėje Čikagoje muz. Vl. Baltrušaitis vedamas Sv. Jurgio par. choras, padedant tuometinio Čikagos Lietuvių Vyrų Choro nariams. Tegalinis guostis bent tuo, kad iki muz. P. Armono išsikėlimo Sv. Kryžiaus liet. bažnyčioje, ypač per didžiąsias šventes, vis skambėdavo gražios "Dainavos" ansamblio giesmės. Gal per didžiąsias šventes ir ateityje Sv. Kryžiaus bažnyčioje giedojuoju vadovaus būsimasis "Dainavos" ansamblio dirigentas?

MISIOS UZ KANKINIUS

Lūdnijai Baisioje birželio įvykiai šiemet Čikagoje organizuoti nebuvo minimi trafaletiniuose minėjimuose, nes tos pačios temos rėmuose žymiai išpildingesnės buvo viešos demonstracijos, kai sužinota apie Lietuvos tikinčiųjų petijaciją JT gen. sekretoriui ir R. Kalantos demonstratyvų susidiegimą Kaune. Birželio 11 d. visų lietuvių kankinių bei Sibiro tremtinių prisiminimui Jaunimo Centro didžiojoje salėje vyks. V. Brizgo ir lietuvių jėzuitų iniciatyva atliks Mišios, kuriose dalyvavo 700-800 žmonių. Trumpa, taiki, dokumentiniais faktais paremta pamokslas pasakė vysk. V. Brizgas, o salę bei altorių sumaniai ir tikrai skoningai dekoravo Jaunimo Centro dir. kun. J. Borevičius. Kitą sekundą, birželio 18, už žuvusių kovotojų bei Sibiro kankinių Mišios buvo atliks Marquette Parko lietuvių, o vakare muz. Vl. Baltrušaitis vadovaujamas bažnytinis choras atliko Cherubini "Requiem", dalyvaujant vargonų virtuozui muz. Z. Nomeikai iš Rochesterio. Profesionaliai paruošto koncerto klausėsi pilnutėlė bažnyčia, nors buvo imamas ir įėjimo mokestis. Tuo tarpu šiuo liūdnu lietuviams laiku Čikagoje, vykstant Sovietų Sąjungos parodai, ALTOs bei LB Čikagos apygardos pastangomis vyksta tos parodos piktavimas. Piktavimo nuotraukas deda didieji Čikagos dienraščiai, net ir paties Marshall Fieldo leidiniai, nors jo protėvių vardo muziejų vyksta minėtoji paroda. Kas matė tą parodą, sakė, kad šalia kitų ten yra išstatyta net ir religinių eksponatų.

J. JANUSIAČIO SUKAKTIS

S. m. birželio mėnesį suėjo 20 metų, kai gerai visiems pažįstamas plunksnos darbuotojas Jurgis Janušaitis laimingoje Dėdės Samo žemėje įkilo į prekybą verslą, ilgai nuikliai maisto krautuvelyje, buvusią 18 gatvės kolonijoje, išsūgęs į didelę "Paramos" prekybos įstaigą. J. Janušaitis, p. r. e. k. y. b. a. lietuviškame Marquette. I. liet. spaudos darbuotojų eilės išjungęs dar neprikli. Lietuvoje, vėliau tą darbą tęsęs Vokietijoje, pirmasisis prekiaavimo metais JAV J. Janušaitis kurliam laikui plunksna buvo padėjęs į šalį. Dabar, kai prekyboje su partneriu J. Mažeika tvirtai atsistojo ant kojų ir užtikrino ateitį ne tik sau, bet ir šeimai, J. Janušaitis vėl yra vienas produktiausių spaudos darbuotojų. Būdamas LŽS ez idininku, jis daug darbo bei laiko pašvenčia toms pareigoms. O kur dar dešimtys kitų! Žėnuodamas važgantįs šiluma, jis apie save yra subūręs daug draugų.

SKAITYTOJAI PASISAKO

A. A. KUN. V. RUDZINSKA PRISIMENANT

1948 m. birželio mėnesį iš Vokietijos pabėgėlių stovyklų atvyko mūsų grupė Kanadon. Buvome apgyvendinti Londono paskirstymo stovykloje. Visi buvom pasirašę vienerių metų darbo sutartį. Pirmieji žingsniai svetimoji žemė sunkūs, ypač nemokant kalbos. Ištiesė kaklus dailėmės, kaip paukščiai, nutūpę nežinomoj saloj. Bet ilgai neteko laukti. Kitą dieną pasibeldė į mūsų stovyklos duris kun. V. Rudzinskas. Visų veidai atsiskuto į nepažįstamą kunigą. Po trumpo pasisveikinimo jis prabilo į mus: "Brangūs tautiečiai, sužinojau, kad jūsų grupė atvyko į Kanadą su vienerių metų darbo sutartimi. Jūs dabar norėsite paimti visokios darbovietės, kur atlikę sutartį galit išeiti invalidais". Jis nurodė, kaip nuo tokių darbų gintis. Visą laiką jis mums lankė, atnašavo šv. Mišias mūsų kambariye ir kitokiuose reikaluose mums padėjo. Dabar gal kam kils mintis, kad kunigas doterius žvejoj mūsų tarpe. Tai netiesa, buvo priešingai — jis mums padėjo. Be to, mes buvom kaip elgetos — turėjom tikrai kuprines.

Ir neteko ilgai laukti — atvyko "išrinktosios" tautos rangovas ir siūlė darbą 25-tem vyram miesto šiukšlių išvežime. Mes žinojom, kad ten nepakenčiamos darbo sąlygos ir atsisakėm. Suvažiavo ir daugiau panašių rangovų, bet mes atsisakėm. Kadangi stovyklos komendantas indavo kyšius už gavimą stiprios ir pigios darbo jėgos, tai mums atsisakymu pasiūlymų, komendantas pradėjo labai pykti, kolkoli — grasinamo mes grąžinti atgal į Vokietiją. Mes jo grasinimų nepabūgom, nes turėjom patarėlį kun. V. R. Komendantas sutarė, kad čia kunigo darbas, norėję užkirsti kelią jam pas mus ateiti, bet mes pasipriešinom, pareikšdami, jog kunigas ateina tik dvasios reikalais. Mūsų grupėje buvo ir išsilavinusių žmonių, kaip p. p. Meiliūnas, Ulozas, P. Smalinskas ir kiti. Komendantas, matydamas, jog mūsų neįveiks, be to, bijodamas, kad ir kitų tautybių neužkrėstume, — pasiskubino patenkinti mūsų pageidavimus — išsiuntė vienus į sanatorijas, kitus į geležies įmones, trečius prie statybos. Tai vis a. a. kun. V. Rudzinsko nuopelnai.

Juozapas Zalatorius, Lietuvos kūrėjas - savanoris, Vyčio kryžiaus kavalierius NEREIKIA ANGLŲ KALBOS Kiek Jūs matėt anglų laikraščiuose lietuvių kalba straipsnių? Kodėl tad lenda angliškų straipsniai? Rašote, kad skaitytojai graboriai laidoja spaudą. Aš manau, Jūs patys laidojate. Kai bus daugiau angliškų straipsnių, Jūs patys palaidosite. Aš prisimenu, kaip lenkai palaidoję savo laikraštį Buffalo mieste. Kol nebuvo anglų kalbos, tai gyveno, o kai pradėjo angliškai rašinėti listi, numirė be kunigo. Aš manau, taip bus ir su "Žiburiais" — palaidosite be kunigo. Jei kas moka už lietuvišką laikraštį, tai tegu ir būna lietuviškas. Kas nori rašyti angliškai, tegu eina į anglų laikraštį. Skaitytojai laikraščio nepalaidos, jeigu Jūs patys nepalaidosit. Jei nerandate išeities, uždarykite laikraštį ir eikite grindų plauti ligoninėn. Tada neturėsite nemalonumų ir nereikės apšaukti skai-

tytojų graboriais. Lietuvių laikraštis turi pasilikti lietuvišku, o ne angliškam Sam Mikšenas

NE GIRKSNOTI, O DEMONSTRUOTI

Jau net kelis kartus teko pastebėti JAV spaudoje, kad "Council Of Churches" finansškai remia subversinę veiklą įvairių elementų Afrikoje, Azijoje ir P. Amerikoje. Gal ir duosnaus lietuvių centas nukeliauja į "Council Of Churches" išda, o iš ten — į minėtus kraštus. Priedu fotostatą iš "Toronto Daily Star". Nuotrauka aiškiai parodo, kaip vienos religinės organizacijos vadovai kelia taurės su religijos priešaiais. Gal ši akcija turėjo parąmą bei palaiminimą iš "Council Of Churches"? (Katalikai į šią organizaciją neįeina. Red.)

S. m. kovo mėn. į mažytį Miami uostą Floridoje įplaukė Sov. Sąjungos laivas neva su mokslininkais-oceanografais. Nuo jāt pirmos dienos išstis dar savaitės šį laivą piktavė, apmėtė akmenimis, pomidorais kubiečiai, žydai, ukrainiečiai ir kiti. Nors ir mažytį lietuvių grupę, bet tvirtai stovėjome dieną iš dienos prie savo trispalvės, kad ir stumdomi, barami tvarkos saugotojų-policininkų.

A. Lukas

ATIDĖTI PERTVARKYMAI SPRINGHURSTE

Ontario provincijos valdžia yra suplanavusi Wasagos paplūdimį pertvarkyti, nusavinti pagal ežerą 400 pėdų pločio 8 mylių pakrantę. Ir šiais metais daug namų nupirkti ir nugriauti. Lietuvių apgyventojų vietovėje Springhurst kiti asmenys kreipėsi į Department of Land and Forests (Wasaga Beach Prov. Park, Box 183, Wasaga Beach, Ont.) ir gavose skantį atsakymą:

"It is not expected that property acquisition will commence in your area for at least 2 years... has a very low priority for purchase at this time."

Wasagos savivaldybė ir rangovai veda kovą prieš vasarvietės sunaikinimą ir pavertimą parkais. Rangovai, kaip p. Regina su 600 sklypų, Wheeler — 150, Yaniv — 80, Dowling — Robinson — 80 sklypų ir kt., laukia valdžios leidimo išdalyti nuosavybes sklypams ir statyti namus. Bet valdžia viską sulaukė — tas žemes nori paversti parkais. Eina ginčai.

"The residents of Wasaga are going to be sold out and beach will become a government institution with little or no residents."

Ontario valdžios planuotojai jau išleido kelis milijonus dolerių, supirkinėdami vasarnamius ir žemes sklypus. Dauguma (gal virš 90%) sklypų ir vasarnamių savininkų yra nusistatę prieš valdžios planuotojų ir kurorto sunaikinimą.

Šia proga primenama visiems žemių, nuosavybių savininkams, kad "under Ontario law the Government cannot expropriate land over an owner's objection until after an inquiry has been held." Pagal Ontario provincijos įstatymus, valdžia negali nusavinti neklinojamo turto be sąlykintu sutikimu. Savininkas gali skųstis teismui dėl prėmimo ir kainos. K.

LENKIJA SEKA LIETUVIŲ KOVAS

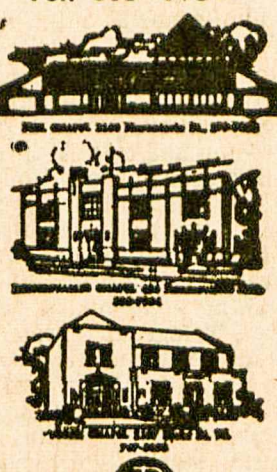
(Atkelta iš 1 psl.)

domėjimas dar nebuvo atslūgęs, kai jį iš naujo pakurstė Romo Kalantos pasiaukojantis susidėginimas. Reikia neužmiršti, kad lenkų tautoje tebėra gyvi praeities prisiminimai iš bendrų kovų su maskvinės priespaudos jungu — "už mūsų ir jūsų laisvę". Lenkai yra jautrūs ir šandien lietuvių vedamai laisvės kovai, nors tai ir pridengiamas oficialiu santūrumu. Ypač pabrėžiama dabartinė Lietuvos jaunimo laikysena. Nors bendra nuomonė tuo tarpu yra, kad lietuviai "užmokės" už paskutinius įvykius, tačiau linkstama manyti, jog kaip tik šie įvykiai Lietuvoje gali būti lemiamos reikšmės visai tolimesnei Sov. Sąjungos vidaus raidai ir reikšti tikrą posūkį. Laikai nebe tie, sugrįžimas į stalininius rėmus nebeįmanomas. Maskva būsimi pri-versta daryti nuolaidas. Ta prasme nurodomas neseny Dancigio įvykių pavyzdys Lenkijoje, kur Giereko atėjimas valdžion reikšia rimtas režimo pastangas labiau prisitaikinti prie tautos reikalavimų.

Lygiai įdomus ir kitas reiškinys, būtent, jų pačių dabartinės Lenkijos sluogsnį naujas susidomėjimas ir išeivijos lietuvių laikysena bei įtaka. — A. L.

• Geraširdžiū dažniausiai būna žmogus, turintis gerą širdį, bet tuščią kišenę.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ LIETUVIŲ SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMEJIMUS

Jūs giminės galės visko gauti tik už dalį reguliarios sumos arba galės juos iškeisti į rublius specialiai augsta kaina. PILNAI GARANTUOTA IR APDRAUSTA. Galite siųsti kokią tik norite sumą. Prašykite mūsų nemokamų iliustruotų katalogų.

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. St., Fifth floor
New York, N.Y. 10010, USA.
Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

tik trumpam laikui skubiausios pristatymas
"ZIGULIS" VAZ 2101... JAV \$3214.00
"MOSKVICIUS" 412 IZH... JAV \$3155.00
"MOSKVICIUS" 408 IE... JAV \$3033.00
"ZAPOROZEC" ZAZ 968... JAV \$2026.00

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių iliustracijomis.

APARTAMENTAI

Prašykite mūsų specialių biuletenių
VARTOTI DRABUŽIAI
Mūsų specialybė — persiuntimas asmeninių reikmenų lankytojų iš Sov. Sąjungos. Minimumas — 100 svarų.

Prašykite mūsų specialių biuletenių. Mes turime 23 metus patirties šiame versle ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
 - sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
 - be atskiro atlyginimo
 - agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
 - parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
 - parūpina eismo priemonės ekskursijoms
 - patarnauja atskirviečiai gimines
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

7 psl. • Tėviskės Žiburiai • 1972. VI. 29 — Nr. 26 (1169)

Sovietinėje parduotuvėje
Pirkėjas: Ar šiuos batus ilgai galima dėvėti?
Pardavėjas: Žinoma, iki šiol dar niekas neatėjo pirkti naujos poros...

Meilė
— Ar myli mane?
— Beprotiška!
— Numirtum dėl manęs?
— O ne. Mano meilė nemirtinga.

ŠYPSĖNOS

Maža klaida
— Greičiau paduok mano krepšį su instrumentais, aš turiu vykti pas ligonį, — sako gydytojas gailėstingai seriai.
— Jaunas vyras skambino, jei aš neatvyksiu, jis mirs.

Telsė pasirinkti
"Alvudas aktyviai kovoja už kiekvieno lietuvių gyvybę — sveikatą. Nors užjaučiame jų veiklą, mes su jais nesutinkam iš principo. Mum atrodo, kad yra nemandagu atimti žmogui laisvę pasirinkti pačiam tinkamiausią mirties formą, ar tai būtų nuo lašinių valgyimo, tabako, alkoholio, svarių nusių tablečių ar muilo be fosfatų".
(Iš "Ateities")

• Musei, kuri nenori būti užmušta, protingiausia nutūpti ant paties musmušio.

Laukia suminkštėjimo
Jaunas vaikinai prašo savo sužadėtinės tėvų leisti jai tekėti už jo:
— Tamstos dukterį karščiausiai myliu. Suminkštinkit savo širdį ir atiduokit ją man!
— Mano širdis niekada nesuminkštės. Aš klausau ne jausmų, o smegenų.
— Tai ar aš galiu laukti tamstos smegenų suminkštėjimo?

Nėra abejonės
— Kaip tu manai, Onute, ar myli mane Jonas?
— Žinoma, kad myli.
— Tai iš ko tu sprendi? — klausia Marytė.
— Mat, aš seniai pastebėjau, kad jis visas moteris myli, tai gi myli ir tave.

• Yra žmonių, kurie tave labai myli, ir tokių, kurie tavęs labai nekenčia. Išmintingiausia nuo tokių laikytis nuosaliau.
Parinko Pr. Alš.

BEST
NUO LŪSNOS IKI DANGORAIŽIO!
VERSLŲ BE PRAMONIS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲ IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:
(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)
Frank Barauskas
REALTOR → 231-6226
Frank Barauskas → 231-2661
Insurance Agency Limited
Gerardas Balčiūnas → 233-9632
Advokatas (barrister, solicitor)

AUTOMASIŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.
(tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVICIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION
Tel. 532-7733
TV-HI-FI
Taisom ir parduodam prietaisams kaimo televizijos prietaisus — paprastus ir spalvotus, keičiam senus — į naujus
1613 DUNDAS Street West

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prikyres specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

Notaras
A. Liūdžius, B.L.,
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastatas)
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O. 274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v ryto iki 6 v.v

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS - reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induse ar koriuose. Iš biūno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLEKIA ĮVARIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814
2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, žaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvelyse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti; nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Praėjusį sekmadienį atšvęsta parapijos Globėjo šv. Jono Krikštytojo šventė.

— Šį savaitgalį pradeda stovyklavimą Gerojo Ganytojo stovykla. Stovyklautojai renkasi šeštadienį ir sekmadienį.

— Nuo šio sekmadienio stovyklavietėje sekmadieniais pamaldos 10 ir 11 v. r.

— Praėjusį penktadienį iš par. bažnyčios lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Klemenas Meldažius. Velionies artimiesiems gili užuojauta.

— Sveikiname Joną ir Bronę Akeičius, švenčiančius 25 m. vedybinę sukaktį. Jų intencija penktadienio vakare atlaikytos padėkos pamaldos.

— Parapijos choro vadovas muz. S. Gailevičius išvyko vasaros atostogų. Vasaros metu sekmadieniais pamaldų metu gieda visi tradicines lietuviškas giesmes.

— Vyruai tarp 50-60 metų yra lengvas darbas arenoje. Teirautis klebonijon.

— Lietuvoje mirus a. a. Jonui Kundrotui, jo seseriai Onai Urnavičienei nuosirdi užuojauta. Už velionio pamaldos — šį penktadienį, 8 v. r.

— Pamaldos: šį ketvirtadienį 8 v. r. už a.a. Povilą Budreiką, 9 v. r. už a. a. Petrą Baltrukonį. Po Mišių šventinamas paminklas lietuvių kapinėse.

— Sutuokta: dr. Stasys Salkauskis ir Elzė Novosickytė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos sekmadienį — 9.30 v. r. Tai paskutinės pamaldos prieš kun. A. Žilinskio išvykimą atostogų. Klebonas bus pasciekiamas pastoračiniam patarnavimui iki liepos 13 d.

— Po šios datos, jeigu reikėtų kunigo patarnavimo, malonėkite skambinti pirm. G. M. Sernui 279-5076 arba tarybos nariams — O. Delkui 233-8510, P. Sturmui 252-4930. Normali parapijos programa bus tęsiama, pradedant pamaldomis rugpjūčio 6 d., 9.30 v. r.

— Religinė vasaros mokykla vaikams veiks liepos 4-14 d.d., 9.30-12 v. r. Tėvai skatinami siųsti savo vaikus.

— Birželio 20 d. Šv. Jono liet. kapinėse palaidotas plk. Evaldas Reikenis, 81 m. amžiaus. Velionis paliko liūdnusius žmoną A. Reikienę, dukrą Elvyrą Kronienę Hamiltonę, sūnų Ricardą Baltimorę, JAV. Apieigas atliko kun. Alg. Žilinskas. Išsėkis ramybėje.

— Nuosirdžiai dėkojame Silvijai Sarkutei ir Vytautui Lėnauskui, kurie vadovavo vaikų žaidimams per šio sekmadienio parapijos iškyloje.

— Religinio meno paroda atidaryta Šv. Augustino kunigų seminarijoje Scarbore. Ją surengė Canadian Liturgical Society savo metinės konferencijos proga. Skulptūros skryje dalyvauja: Theo Harlander, Leonard Osterle, George Wallace, Max Niffeler ir kt.; vitražų — Mercedes Horne; tapybos — Peter Dunn, Bruce Smith, Henry de la Giroday ir kt.; grafikos — Charlotte Brainerd, Kay Weber, Nancy Keehn, Telesforas Valius. Iš pastarojo kūrybos išstatyti du kūrinių: Zemaitija VIII (spalvotas ortas) ir Zemaitija L. (spalvota litografija).

— Foto nuotraukų paroda vyksta Runnymede Branch viešojoje bibliotekoje iki birželio 30 d. Išstatyti Eugenijos ir Auksoolio Ed. Valiūnų meniški darbai.

— Vienište KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji jūdesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas, 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

— TORONTO LIETUVIŲ šeima ieško studentės ar gimnazistės gventi du mėnesius kartu ūkyje prie Wasagos ir prižiūrėti dvi mergaites. Bus atlyginta. Kreiptis šiuo adresu: Mrs. J. Velyčienė, 31 Hawthorn Ave., Toronto 5, Rosedale. Tel. 962-4826 arba 964-7181.

— FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti B. Tarvydui tel. 767-4737.

— MORTIGIALAI. Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujos mortigicijos prasmę skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

— ATLEIKU VISUS NAMU REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

— JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkaustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

Prisikėlimo par. žinios

— Mišios: trečiadi, 7.30 v. — už a. a. O. Pliopienę, užpr. P. Jaciuk; 8 v. — už a. a. E. Kybartienę, užpr. P. Jaskų; šeštadi, 8 v. — už a. a. Emilijos vėlę, užpr. P. Kaulių; 8.30 v. — už a. a. J. V. Virbicką, užpr. p. Sve-tulevičių; 9 v. — spec. int., užpr. p. Danilevičių; sekmad., 9 v. — už a. a. M. Slapšį, užpr. V. Slapšienės; 10 v. — už a. a. J. S. Gudelių, užpr. M. J. Gudelių; 11.15 v. — už a. a. M. Der-vinį, užpr. S. Dervinienės.

— Mėnesinė rinkliava parapijos skolos sumažinti — šį sekmadienį.

— Nuo liepos 8 iki rugpjūčio 13 d. gyvenantiems ir vasaraujantiems Wasagos apylinkėje T. pranciškonų stovyklavietėje Mišios laikomos 11 v. r. Išpažinti klausoma prieš Mišias.

— Dėkojame provincijonai T. G. Kijauskui, SJ, ir kun. P. Totoraičiui už atsilankymą ir talką parapijoje.

— Kurie dar nespėjo užsakyti pirmosios Komunijos nuotraukų, prašomi skubiai susisiekti su B. Tarvydu vakare po 6 v. tel. 767-4737.

— Liepos mėn. pradžioje T. Placidas išvyks į Kanados šiaurę ir grįš antroje mėnesio pusėje. Klebono pareigas eis T. Benediktas.

— Aušros stovyklavietėje tarp įvairių užsiėmimų bus skiriama daug dėmesio ir sportui: krepšiniui bei lengv. atletikai. Krepšinio instruktorium bus prityręs krepšininkas p. Miniota.

— Aušros sporto klubo lengvosios atletikos treniruotės — pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6.30 v. v. Humberstone College stadijone.

— Aušros stovyklai reikia šeiminių. Kas galėtų pagelbėti tarp liepos 8 ir 22, malonėkite paskambinti j par. raštine.

— Praėjusią savaitę stovyklos tvarkymo darbuose talkino: A. Baltrušaitis, R. Juknevičius, K. Poškienė, V. Taseckas, Tėv. Rafaelis ir Tėv. Tadas. Visiems labai nuosirdus ačiū. Dar labai reikia talkininkų ateinančiam savaitgalii, nes tai bus paskutinis savaitgalis prieš pradedant stovyklavimo sezoną.

— Sutuokta: Antanas Giniotis ir Regina Kryžanauskaitė.

— Pakrikštyta Juozo ir Ritos Karasiejų dukrelė Aurelija Rita.

— Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas liepos 3, 4 ir 5 d. d.; kitomis dienomis veiks normalia tvarka.

— Ryšium su jaunimo kongresu privačios iniciatyvos pastangomis išleistas spalvotas atvirukas su Lietuvos vėliava ir Vyčiu ir platinamas įvairiose vietose. Jame įrašytas sveikinimas kongresui ir anglų kalba primenamas Baltijos kraštų pavergimas.

Siuntinių b-vių atstovas

St. PRAKAPAS

49 NORSEMAN Street,

Toronto 18, Ontario

Tel. 233-4486

Prima užsakymus visų gaminių, leidžiamų siųsti. Pilnai apdrausta. • Parduodu įvairias lietuviškas ilgo grožio plokšteles, odinius albumus, prie automobilių klijuojamus vyčius. Siunčiu paštu į bet kurią vietovę.

— ELEKTROS RANGOVAS Fleet Electric Co. Ltd. Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

— VASARNAMIAMS sklypai tik 89 mylios nuo Toronto \$200 įmokėti 1/4 akro. Pilna kaina — tik \$2,300

Turėsite malonumo prie Georgian Bay pakrantių prieinamomis kaimais. Brošiūrų tiekiamės tel. 223-6222; vakarais ir savaitgaliais 223-9966 Toronto

— BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 BLOOR St. W., kampsas Bloor-Durle gatvių Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

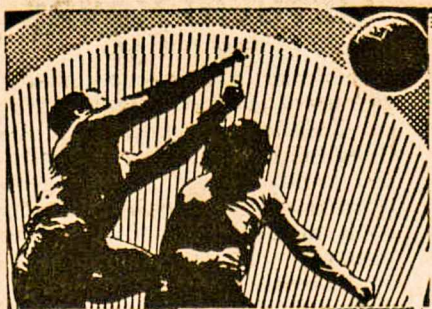
Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

— LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ PARKSIDE MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UZSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

Liepos 14, penktadienį, 9 v.v.,

tuoj po rungtynių, Metropolitan Police Association klube (180 Yorkland Blvd., Willowdale) ruošiamas

svečių priėmimas - vaisės.

KARAVANE DALYVAUJA IR LIETUVIAI

Toronto tautybių savaitė — karavanas prasidėjo birželio 24 d. ir truks iki liepos 1 d. imtinai. Siemet dalyvauja 42 paviljonai, įrengti paskirų tautybių patalpose. Karavanas pradetas organizuoti 1969 m. Tada jame dalyvavo 29 paviljonai, pernai — 35, šiemet — 42. Tai vienintelis tokio pobūdžio renginys S. Amerikoje. Kiekviena tautybė savo paviljone per visą savaitę

rodo savo kultūrinius lobius, organizuoja pramogas ir vaishina svečius savo krašto gaminiais. Per pastaruosius trejus metus karavano paviljonus aplankė milijonas žmonių. Lankant paviljonus, reikia nusipirkti pasą už \$3. Tai bilietas, galiojantis visiems paviljonams. Juos lankyti galima savom eismo priemonėmis arba specialiais karavano autobu-sais, kurie pradeda savo kelio-nes nuo senosios miesto rotušės (James St.).

Kiekviena tautybė stengiasi įrengti savo paviljoną kiek galint originaliau, juoba, kad šiais metais numatyti net trys prizai už geriausius paviljonus — auksinis, sidabrinis ir bronzinis. Pirmasis prizas pavadintas Zeno Kossar vardu, nes ji buvo karavano iniciatorė. Sudaryta vertintojų komisija: R. Evans, buvęs "Telegram" pramoginio skryiaus red., Ontario meno tarybos narys; L. Major, teatro re-žisiorius St. Lawrence Centre, D. English, dailės patarėjas "The Toronto Star" dienraštyje. Si komisija, lydimą karavano ren-gėjų atstovės C. Murray, lankys visus paviljonus, nieko iš anksto nepranešdama. Prizų laimė-tojai bus paskelbti karavano už-baigos baliuje liepos 3 d. Royal York viešbutyje. Ten bus išrink-ta ir "Miss Caravan". Paviljo-nai bus vertinami pagal taškų sistemą, atsižvelgiant į svetin-gumą, originalumą, puošnumą, valgius, gėralus, pramogas — programą, aprangą, rankdar-bius, tautybės išraišką (iden-titit).

Ten pat numatytos premijos

Grandiozinis estų festivalis

Laisvojo pasaulio estų festi-valis įvyks liepos 8-16 dienomis Toronto. Tai pirmas tokio gran-diozinio masto renginys, kuria-me dalyvaus 12.000 estų, t. y. šeštadalio estų išeivijos. Jame bus suteiktos visos kultūrinės-meninės pajėgos. Ištiesą savaitę vyks sporto rungtynės, konfe-rencijos, seminarai, simpozio-nai, parodos, vaidinimai, ban-ketai, šokiai. Numatytas ir teat-rų festivalis su 6 vaidinimais bei koncertais St. Lawrence teatre. Didžiojo festivalio centras — dainų šventė, koncertas, tauti-niai šokiai ir ritminė gimnasti-ka. Visa tai įvyks liepos 15, šeštadienį, parodų aikštėje. Pro-grama prasidės žygiu nuo Queen's Park 9 v. r. Apie 6000 estų žygiuos pagrindine Toron-to Yonge gatve į Nathan Phil-lips Square, kur juos pasitiks įvairūs Kanados pareigūnai, o buvęs premjeras J. Diefenbake-ris pasakys kalbą. 2 v.p.p. pra-sidės dainų šventė, kurioje da-lyvaus 1000 dainininkų bei mu-zikų. 9 v. v. parodų aikštės sta-dijone įvyks specialus spektak-lis, skirtas muzikai, judesimui ir šviesai. Dalyvaus 1000 gimnas-čių ir 500 šokėjų. 60 grupių at-vyks iš visų pasaulio kraštų. Pa-žymėtina ypač tai, kad didžioji šventės programa skirta ne tik estams, bet ir visom kitom tau-tybėm. Rengėjų kreipiasi į ka-nadiečių visuomenę plačiu mas-tu ir yra išvystę gana stiprią propagandą. Dalyvauti yra pa-kviesti visų valdžių sluogsniai.

Antrojo pasaulio liet. jaunimo kongreso uždarymas įvyks To-ronte liepos 15-16 d.d. Sugrįžus kongreso atstovams ir jaunimui iš stovyklos Romuvo, liepos 15, šeštadienį, 7.30 v.v. įvyks kon-greso uždaramieji šokiai ir kon-certas Crang Plaza auditorijoje (Wilson-Jane), kuri talpina apie 1000 svečių. Šokiais gros Cika-gos neolituanų orkestras, vad. A. Modesto. Sekmadienį, 2 v.p.p., Priskikimo bažnyčioje iš-kilmingos pamaldos. 3.30 v.p.p. Brockton auditorioje — iškil-mingas uždaramasis kongreso aktas ir iš visų kraštų suvažia-vusių jaunųjų talentų pasirody-mas. Lietuvių Namuose įvyks kongreso uždaramasis pokylis su šokiais. Kreipiamės į Toron-to lietuvių prašymai apnakvy-dinti iš kitų kraštų atvažiavu-sius atstovus, kurių bus apie 200. Galintieji priimti nakvy-nės prašomi paskambinti J. R. Simanavičiui tel. 534-1274. Vė-liau bus paskelbti nakvynių ko-misijos telefonai.

J. R. Simanavičius, koordiniatorius

Kanados savaitę paskelbta nuo birželio 26 iki liepos 2 d. Specialus komitetas organizuoja visoje Kanadoje specialias iškil-mes. Toronte bus minima Kana-dos Diena (Dominion Day) lie-pos 1. Prie Ontario parlamento rūmų bus iškelta vėliava su at-tinkamom iškilmiem ir sureng-tas piknikas plačiai visuome-nei su meninio programa ir už-kandžiais. Piknikas prasidės 11 v. r. ir baigsis 2 v.p.p. Vėliavos pakėlimas bus 11.35 v. r.

Gerojo Ganytojo stovykla Springhurst prasidėsą šį sa-vaigtalį, liepos 1 d., ir truks 3 savaites. Stovyklautojai prašo-mi atsivežti pagalyv, paklodes ir atklodę arba miegamais. Aprangai reikia stovyklinių-spor-tinių drabužėlių, maudymosi kostiumo ir šventadieniinių dra-bužių. Primenama, kad naktys būna šaltos ir todėl reikia šil-tesnės aprangos vakarams. Visi prašomi atsivežti ligoninės ir gydytojo draudos numerius. Valgio indų bei įrankių atsi-vežti nereikia.

Lėšų gavimu Kanados lietu-vių kultūriniais vienietams iš federacinės vyriausybės rūpi-na-si KLB krašto valdyba. Ji išty-rė sąlygas bei kelius ir išsiun-tinėjo apylinkių valdyboms at-tinkamą informaciją kartu su taisyklėmis ir prašymų blankais lėšoms gauti. Toje informacio-je raginami kultūriniai lietuviai vienietai įteikti prašymus bei projektus feder. vyriausybei. Svarbu dalyką gerai pristatyti. Patariami tai padaryti per KLB krašto valdybą ir prieš tai pasi-tarti su regioniniu pilietybės skyriaus vedėju. Pastarojo reko-mendacija bei patarimai daug lemia skiriam lėšas. Lietuviai iki šiol savo projektų nepatei-kė ir todėl negavo lėšų. nors ki-tos tautybės, ypač estai, gavo tūkstančius dolerių. Sekantis terminas prašymams įteikti — iki š.m. rugsėjo pradžios. Be to, prašymus paduoti galima betka-da. Kol kas prašymai švietimo bei mokyklų reikalu nepriima-mi.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę pro-gramą protarpiais atlieka "Var-po" choras, taut. šokių grupė "Gintaras", "Atžalynas", S. Kai-rio muzikinis vienetas. Progra-mos pradedamos nuo 6 v.v.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę pro-gramą protarpiais atlieka "Var-po" choras, taut. šokių grupė "Gintaras", "Atžalynas", S. Kai-rio muzikinis vienetas. Progra-mos pradedamos nuo 6 v.v.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę pro-gramą protarpiais atlieka "Var-po" choras, taut. šokių grupė "Gintaras", "Atžalynas", S. Kai-rio muzikinis vienetas. Progra-mos pradedamos nuo 6 v.v.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę pro-gramą protarpiais atlieka "Var-po" choras, taut. šokių grupė "Gintaras", "Atžalynas", S. Kai-rio muzikinis vienetas. Progra-mos pradedamos nuo 6 v.v.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę pro-gramą protarpiais atlieka "Var-po" choras, taut. šokių grupė "Gintaras", "Atžalynas", S. Kai-rio muzikinis vienetas. Progra-mos pradedamos nuo 6 v.v.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę pro-gramą protarpiais atlieka "Var-po" choras, taut. šokių grupė "Gintaras", "Atžalynas", S. Kai-rio muzikinis vienetas. Progra-mos pradedamos nuo 6 v.v.

— LIETUVIŲ paviljonas "Vilnius" įrengtas Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Birželio 24, šeštadienį, pradėjo veikti visu tautybių paviljonai su parodo-mis, meninėmis programomis, užkandinėmis. Lietuvių paviljo-nui teko vėlintis dėl pastate da-romo kapitalinio remonto. Kita-taučiai, atsilankę tą šeštadienio popietę "Vilniuje", rado labai kuklią aplinką ir beturįsiančius pareigūnus. Meninę programą šeštadienio vakarą atliko Wind-soro mergaičių kvartetas. Sek-madienį paviljono vaizdas pake-rėjo: atsirado didelis užrašas "Vilnius", kuklūtė paroda pra-siplėtė, pasipildė rodiniais (tau-todailės, dail. Dagio skulptūro-mis ir kt.), užkandinė pasidarė puošnėsnė. Pagausėjo ir lanky-tojai, kuriems apie Lietuvą gra-žiai aiškino Silvija Sarkutė, ap-sirengusi tautiniais drabužiais. Lietuvių paviljonas, žinoma, bū-tų žymiai išpušingėsnis, jeigu būtų įrengtas jau baigtame re-montuotai pastate. Paviljonas veiks kasdien iki liepos 1, šeštadienio, imtinai. Meninę